Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 229 (5903) | 4 кастрычніка 1937 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

2. Всесоюзная Библиотека

СЕННЯ У НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Выбарчы ўчастак.
АРТЫКУЛЫ:
А. Напорка. — Социялістычная дзяржава рабочых і сялян. — 2 стар.
Е. Тэйнін. — Не выканалі гістарычнай пастановы партыі і ўрада. — 2 стар.
І. Новікаў, Я. Рыўкін. — Выкарчаваць варожыя карэнні з райсовета Асоавіяхіма. — 2 стар.
Агляд друку. — Штодня прапагандаваць Сталінскі выбарчы закон. — 3 стар.
Гутарка з выбаршчыкамі. — Выбарчыя акругі. — 3 стар.
Перадкастрычніцкае социялістычнае спаборніцтва:
Калгаснікі паказваюць узоры стаханаўскай работы. — 2 стар.
Вучэнні па проціпаветранай абароне Менска.— 4 стар.
ЗА РУБЯЖОМ:
Выступленне Далорэс Ібаруры ў іспанскім парламенце.
На пленуме Лігі нацый.
Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

ВЫБАРЧЫ УЧАСТАК

Уся тэрыторыя нашай неабсяжнай краіны, у сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет СССР, дзеліцца зараз на выбарчыя акругі. «Для прыёму выбарчых бюлетэняў і падліку галасоў, — гаворыцца ў артыкуле 25-м Палажэння аб выбарах, —тэрыторыя гарадоў і раёнаў, што ўваходзяць у выбарчыя акругі, дзеліцца на выбарчыя ўчасткі, агульныя для выбараў у Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей».

Зараз ва ўсіх раёнах БССР праводзіцца разбіўка тэрыторыі на выбарчыя ўчасткі. Многія раёны ўжо закончылі гэту работу. Па 40 раёнах БССР, у тым ліку па Менскаму, Гомельскаму, Рэчыцкаму, Полацкаму, Чачэрскаму, Касцюковіцкаму, Шклоўскаму і інш., створаныя выбарчыя ўчасткі ўжо зацверджаны ЦВК БССР. Неабходна як можна хутчэй закончыць гэту работу і па ўсіх астатніх раёнах БССР, улічваючы артыкул 27-мы Палажэння аб выбарах, дзе гаворыцца: «Стварэнне выбарчых участкаў праводзіцца не пазней чым за 45 дзён да выбараў».

На жаль, у некаторых мясцах да разбіўкі тэрыторыі на выбарчыя ўчасткі падыходзяць несур'ёзна, неахайна. Справа даходзіць да таго, што пры стварэнні выбарчых участкаў выпадаюць цэлыя населеныя пункты.

У Чашніцкім раёне, напрыклад, па Цяпінскаму сельсовету налічваецца 55 населеных пунктаў, а пры разбіўцы ўлічылі толькі 39. 16 населеных пунктаў, такім чынам, «выпалі» з поля зроку. Па Чарэйскаму сельсовету з 20 населеных пунктаў было ўлічана пры разбіўцы толькі 17; па Альшанскаму сельсовету — з 47 населеных пунктаў — 39.

Такая, з дазволу сказаць, «разбіўка» тэрыторыі на выбарчыя ўчасткі нікуды не варта. Яна ніяк не вяжацца з задачай забеспячэння ўсеагульнасці выбараў. Трэба, каб пры стварэнні выбарчых участкаў былі ўлічаны ўсе без выключэння, вялікія і малыя населеныя пункты, каб ні адзін выбаршчык не быў абыйдзен ці забыт.

Выбарчы ўчастак — гэта важнейшы цэнтр усёй падрыхтоўчай работы да выбараў. Ён павінен пачаць функцыяніраваць яшчэ задоўга да дня выбараў, прыцягнуць да сябе масы насельніцтва. Тут, у памяшканні выбарчага ўчастка, сельсоветы і раённыя арганізацыі маюць магчымасць разгарнуць велізарную масава-арганізацыйную і растлумачальную работу, шырокую прапаганду Сталінскай Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах. Трэба каб кожны выбаршчык добра ведаў, дзе знаходзіцца выбарчы ўчастак, куды яму трэба ісці ў дзень усенароднага галасавання. Гэта павінен быць цэнтр агітацыйна-прапагандысцкай работы, цэнтр усяго грамадскага жыцця.

Да гэтага часу агітацыйна-масавая работа будавалася ў нас выключна на заводзе, на фабрыцы, у калгасе. Агітатара, прапагандыста можна бачыць толькі на прадпрыемстве, у арцелі. Зараз, побач з работай на заводах, фабрыках, калгасах, у арцелях, неабходна разгарнуць агітацыю ў выбарчых участках, г. зн. у мясцах жыхарства выбаршчыкаў. Для гэтай работы павінны быць прыцягнуты комуністы, комсамольцы і актыў совецкай інтэлігенцыі.

Ні для кога не сакрэт, што найбольш слабым участкам, дзе арганізацыйна-масавая і прапагандысцкая работа разгорнута досыць слаба, з'яўляецца неарганізаванае насельніцтва. Гэты прабел цяпер неабходна зжыць. Трэба разгарнуць сярод гэтай групы насельніцтва, асабліва сярод хатніх гаспадынь і аднаасобнікаў шырокую агітацыю і прапаганду Сталінскай Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

Цэнтрам гэтай работы павінны з'явіцца зноў-такі выбарчыя ўчасткі. З гэтай мэтай трэба ўжо цяпер падбіраць і ўлічваць кадры прапагандыстаў і агітатараў выбарчых участкаў. Усіх камуністаў, комсамольцаў і непартыйных большэвікоў, якія здольны весці агітацыйную і прапагандысцкую работу і якія жывуць на тэрыторыі данага ўчастка, трэба ўзяць на ўчот і арганізаваць іх работу на ўчастку. Тут-жа трэба арганізаваць кансультацыю, сканцэнтраваць усе матэрыялы аб Сталінскай Канстытуцыі і Палажэнні аб выбарах, стварыць выстаўку літаратуры па гэтых пытаннях, вывесіць наглядныя дапаможнікі, адкрыць чытальню, наладжваць сістэматычныя гутаркі і даклады для розных груп насельніцтва, ператвараючы выбарчы ўчастак у важнейшы цэнтр усёй агітацыйнай і прапагандысцкай работы.

У даны момант у значнай частцы раёнаў БССР пачаўся падбор памяшканняў для выбарчых участкаў. Гэту работу трэба правесці асабліва старанна. Ад таго, наколькі памяшканне выбарчага ўчастка будзе адпавядаць свайму прызначэнню, у значнай ступені залежыць поспех разгортвання масавай агітацыйнай работы вакол выбараў, поспех прыцягнення выбаршчыкаў да сваіх участкаў.

Выбары будуць адбывацца ў адзін агульны нерабочы дзень. Трэба, каб выбаршчык, прышоўшы ў свой участак, сустрэў там культурны і ветлівы прыём, каб у часе чакання сваёй чаргі да падачы голасу ён мог культурна адпачыць, перачакаць непагоду, прачытаць газету, пагуляць у шашкі, шахматы, більярд, закусіць ці шклянку чаю выпіць ў буфеце. Гэтыя ўмовы павінны быць прадастаўлены выбаршчыку вв што-б там ні стала. Памяшканне ўчастка павінна быць чыстым, утульным і максімальна прыстасаваным для абслугоўвання выбаршчыкаў.

Палажэнне (артыкул 77) патрабуе каб у памяшканні для выбараў выдзяляўся для запаўнення бюлетэняў асобны пакой, у якім у часе галасавання нікому не дазволена прысутнічаць. Пры допуску ў такой адначасна некалькіх выбаршчыкаў ён павінен быць абсталёван перагародкамі ці шырмамі па ліку допускаемых адначасна выбаршчыкаў.

Гэтай справай неабходна заняцца ўжо цяпер. Памяшканні выбарчых участкаў трэба абсталяваць так, каб поўнасцю захаваць тайну галасавання, каб выбаршчык, які прыдзе запоўніць свой бюлетэнь, рабіў гэта спакойна, у адпаведнай для такога ўрачыстага моманту абстаноўцы.

Задача заключаецца ў тым, каб стварыць выбарчыя ўчасткі сапраўды зручнымі для выбаршчыкаў ва ўсіх адносінах, каб кожны грамадзянін адчуваў максімальныя клопаты аб ім партыі і совецкай улады.

У адрозненне ад выбарчага заканадаўства капіталістычных краін, якое ставіць сваёй мэтай забяспечыць перавагу буржуазіі, Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР, пабудаванае на аснове Вялікай Сталінскай Канстытуцыі і прасякнутае духам найвялікшых клопатаў аб працоўным чалавеку, ажыццяўляе ўсеагульнае і роўнае выбарчае права, якое гарантуецца Сталінскай Канстытуцыяй.

Справа гонару кожнага райвыканкома, кожнага сельсовета стварыць выбарчыя ўчасткі, дастойныя першых выбараў па Сталінскаму выбарчаму закону. Справа гонару кожнага кіруючага работніка раёна і сельсовета, кожнага комуніста, комсамольца, беспартыйнага актывіста забяспечыць высокаякаснае, большэвіцкае правядзенне выбараў у Вярхоўны Совет Саюза ССР.

АБ ВЫБАРЧЫХ УЧАСТКАХ У ПАЎНОЧНЫХ І КАЧАВЫХ РАЁНАХ І У ДРОБНЫХ ПАСЕЛІШЧАХ

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА СССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР пастанаўляе:

1. Для нацыянальных акруг Поўначы, а таксама для горных і качавых раёнаў дапусціць, з дазволу цэнтральных выканаўчых камітэтаў саюзных рэспублік, арганізацыю выбарчых участкаў з насельніцтвам менш 100 чалавек, аднак, не ніжэй 50 чалавек.

2. Дазволіць стварэнне асобных выбарчых участкаў у паселішчах або групе паселішч з насельніцтвам менш 500 чалавек, але не ніжэй 300 чалавек, у тых выпадках, калі адлегласць такіх паселішч да цэнтра выбарчага ўчастка перавышае 10 кіламетраў.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль. [illegible] 1937 г.

З ФАШЫСЦКІХ ЗАСЦЕНКАЎ—НА РАДЗІМУ

[illegible]

НА КАНФЕРЭНЦЫІ КОМСАМОЛА СТАЛІНСКАГА РАЁНА

[illegible]

НА ПЛЕНУМЕ ЛІГІ НАЦЫЙ

ВЫСТУПЛЕННЕ тав. ЛІТВІНАВА

[illegible]

АДВАКАТЫ ПАДПАЛЬШЧЫКАЎ ВАЙНЫ

Рэспубліканская Іспанія, стаўшая ахвярай агрэсіі фашысцкіх дзяржаў, звярнулася за дапамогай у Лігу нацый. Пленум Лігі перадаў гэта пытанне ў 6-ю (палітычную) камісію. Рэдакцыйны камітэт камісіі на працягу сутак выпрацоўваў рашэнне па іспанскаму пытанню і нарэшце пасля доўгіх намаганняў і спрэчак прыняў праект рэзалюцыі. Гэты праект быў прыняты толькі дзякуючы таму, што іспанская дэлегацыя ўступіла настаянням Англіі і Францыі і пайшла на значныя і сур'ёзныя кампрамісы для таго, каб выратаваць аўтарытэт і прэстыж Лігі.

Зразумела, рэзалюцыя, прынятая камісіяй, не адпавядае элементарным патрабаванням, якія прад'яўляюць да Лігі прыхільнікі міру і калектыўнай бяспекі, яна не адпавядае элементарным патрабаванням справядлівасці. У ёй адсутнічаюць імёны інтэрвентаў, якія навадніла сваімі войскамі тэрыторыю Іспаніі. Яна з'яўляецца пладом непаслядоўнасці і нерашучасці асноўных удзельнікаў Лігі. Тым не менш яна мае пэўнае палітычнае значэнне.

Станоўчы бок рэзалюцыі ў тым, што яна ўказвае, што на іспанскай тэрыторыі знаходзяцца не асобныя «добраахвотнікі», а цэлыя ваенныя адзінкі — армейскія карпусы замежных дзяржаў. Параграф сёмы рэзалюцыі гаворыць, што калі ў недалёкі тэрмін Англіі і Францыі не ўдасца дабіцца вываду «добраахвотнікаў» з Іспаніі, прыйдзецца пакончыць з палітыкай неўмяшання. Аднак, у гэтым пункце няма ўказання, колькі часу будзе цягнуцца гэты «недалёкі тэрмін».

Характэрна, што і гэта палавінчатая рэзалюцыя была ў палітычнай камісіі сустрэта ў штыкі прыяцелямі агрэсараў — дэлегатамі Аўстрыі, Венгрыі і інш., і толькі пасля неаднаразовых выступленняў дэлегатаў Англіі і Францыі, якія імкнуліся супакоіць прыяцеляў Берліна і Рыма, рэзалюцыя была прынята камісіяй.

2 кастрычніка яна абмяркоўвалася пленумам Лігі нацый. На гэты раз прыяцелі інтэрвентаў, старанныя абаронцы адсутных падпальшчыкаў вайны, пусцілі ў ход цяжкую артылерыю шматлікіх агаворак, паправак, недамоваак, каб выгрупіць, выхаласціць усё тое каштоўнае, што захавалася ў кампрамісным тэксце рэзалюцыі.

Іх папраўкі былі праваленні. Тады яны адважыліся на апошні ход, каб дабіцца свайго: 14 дзяржаў — Аўстрыя, Венгрыя, паўднёва-амерыканскія краіны ўстрымаліся ад галасавання рэзалюцыі па іспанскаму пытанню; дзве дзяржавы — Партугалія — адзін з удзельнікаў інтэрвенцыі — і Албанія — італьянская калонія, верны васал свайго гаспадара — галасавалі супроць. Рэзалюцыя не атрымала аднадушнага ўхвалення і не была прынята.

***

У кулуарах Лігі нацый гэта галасаванне расцэньваюць, як маральнае ўхваленне рэзалюцыі. Але гэтыя нікчэмныя ўцяшэнні — толькі спроба завуаляваць, прыкрыць паражэнне, панесенае Лігай нацый, прыкрыць новы сур'ёзны ўдар, нанесены палітыцы ўступак агрэсарам.

ПАСЯДЖЭННЕ ПАДКАМІТЭТА „КАМІТЭТА 23-х"

ЖЭНЕВА, 2 кастрычніка. (БЕЛТА). Падкамітэт «Камітэта 23-х» (па японакітайскаму канфлікту) засядаў усю раніцу, абмяркоўваючы матэрыялы гісторыі канфлікта і японскіх прэтэнзій. Разглядваліся такія «глыбокамысленныя» пытанні, як «колькі раней было японскіх войск і колькі іх цяпер у Кітаі», «наколькі японскія войскі мелі права быць на кітайскай тэрыторыі і дзе іменна, у сілу боксерскага пратакола» і т. д. Чакаюць, што гэта «вывучэнне» пытання будзе працягвацца да 4 кастрычніка, і што толькі пасля гэтага прыступяць да сапраўднага абмеркавання праекта дэкларацыі Лігі нацый, прапанаванага кітайскай дэлегацыяй.

ХАРЧОВЫЯ ЗАТРУДНЕННІ У ГЕРМАНІІ

БЕРЛІН, 2 кастрычніка. (БЕЛТА). За апошні час у Германіі зноў ўзмацнілася кампанія за памяншэнне спажывання хлеба і замену яго бульбай.

Міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Дарэ апублікаваў распараджэнне, у якім прадпісвае скараціць у кастрычніку спажыванне масла, сала, свініны, маргарына, расліннага масла, тлустых сыроў і яек. Замест гэтага прапануецца ў першую чаргу спажыванне бульбы і мармеладу (вядомага германскаму насельніцтву з часу вайны).

ЛУР'Е Д. Б. — ордэнаносец віцебскай махорачнай фабрыкі. Норму выконвае на 180 проц.

Фото Штокмана (БСФ).

ВЫСТУПЛЕННЕ ДАЛОРЭС ІБАРУРЫ НА СЕСІІ ІСПАНСКІХ КАРТЭСАЎ

ВАЛЕНСІЯ, 2 кастрычніка. (БелТА). Картэсы (іспанскі парламент) адправілі галаве Каталоніі тэлеграму, у якой ганьбяць фашысцкіх катаў, забіўшых безабаронных жанчын і дзяцей у часе ўчарашняй бамбардыроўкі мяцежнікамі Барселоны.

Далей картэсы заслухалі бліскучую прамову Далорэс Ібаруры, выступаўшай ад імя Комуністычнай партыі Іспаніі і Аб'яднанай социялістычнай партыі Каталоніі. Далорэс Ібаруры пачала прамову заявай аб даверы ўраду Негрына. Адзначыўшы далей мужнае супраціўленне, аказанае шырокімі масамі іспанскага народа мяцежнікам і інтэрвентам, Ібаруры абрысавала гісторыю ператварэння атрадаў народнай міліцыі ў сапраўдную армію, атрымаўшую бліскучыя перамогі над інтэрвентамі пад Гвадалахарай, пры Брунетэ і на арагонскім фронце.

— Сягоння, — гаворыць Ібаруры, — у Іспаніі ёсць армія, якая можа біцца. Аднак гэтага мала. Для рашучых перамог неабходны рэзервы.

Далорэс Ібаруры, спасылаючыся на прыклад Совецкага Саюза, напомніла што Чырвоная Армія, стварыўшы ў сябе дастатковыя рэзервы, разграміла сваіх шматлікіх праціўнікаў. Стварэнне рэзерваў, — гаворыць яна, — выклікае неабходнасць развіцця ваеннай прамысловасці. Да мяцежа ў Іспаніі ваеннай прамысловасці не было. Сягоння ў Іспаніі намаганнямі рабочага класа створана ваенная прамысловасць, якая можа вырабляць нават самалёты. Але гэтага недастаткова. Трэба паскорыць тэмпы і павялічыць размеры вытворчасці.

Потым Далорэс Ібаруры патрабуе ўзмацніць ачыстку тылу ад варожых элементаў, якія дапамагаюць інтэрвентам і мяцежнікам.

— Ніхто так не верыць у баявы дух іспанскага народа, — працягвае Ібаруры, — як комуністы. Народ павінен ведаць, што не можа быць і не будзе ніякага перамір'я з ворагам. Народ павінен ведаць, што ён не можа спадзявацца на дэмакратычныя краіны, а павінен спадзявацца толькі на сябе.

Канчаючы сваю гарачую прамову, Далорэс Ібаруры патрабуе рашучай барацьбы з паражэнцамі і трусамі, барацьбы за канчатковую перамогу рэспубліканскай Іспаніі і разгром мяцежнікаў.

— Я выказваю сягоння ад імя Комуністычнай партыі і Аб'яднанай социялістычнай партыі Каталоніі поўнае давер'е ўраду. Я ўпэўнена, што ўрад прыме ўсе меры для абароны дэмакратычнай рэспублікі і для знішчэння фашызма.

Бурнай авацыяй адказвае парламент на гарачую прамову прадстаўніцы гераічных гарнякоў Астурыі, аднаго з слаўных кіраўнікоў Комуністычнай партыі Іспаніі — Далорэс Ібаруры.

Пасяджэнне закончылася прыняццем рэзалюцыі, выказваючай давер'е ўраду.

АД УРАДАВАЙ КАМІСІІ ПА ПЕРАЛЁТАХ МАСКВА—ПАЎНОЧНАЯ АМЕРЫКА

Совецкі ўрад рушыў на пошукі самалёта «Н-209» тав. Леванеўскага вельмі значную колькасць самалётаў. Аднак, вельмі неспрыяючыя ўмовы надвор'я да гэтага часу не дазвалялі лётаць у раёне полюса, дзе (паміж полюсам і шыратой 87 град. у бок Амерыкі) найбольш пэўнае месца пасадкі «Н-209». Да надыходу палярнай ночы ўдалося абследаваць толькі амерыканскую старану Ледавітага акіяна да шыраты 85 град. па мяркуемаму маршруту тав. Леванеўскага, г. зн. каля 148 мерыдыяна.

На набытым совецкім урадам гідраплане палярны даследчык п. Вілкінс зрабіў рад паспяховых палётаў. Некалькі палётаў зрабіў таксама тав. Грацыянскі і па аднаму — Здкоў і Матэрн. З надыходам зімы і замярзаннем месц стаянкі самалёт п. Вілкінса быў адклікан. Па той-жа прычыне быў адклікан з шляху знаходзіўшыйся ў рэзерве гідраплан тав. Галавіна. Самалёт тав. Грацыянскага, будучы амфібіяй (лодка з калёсамі), мог лётаць некалькі дзён, але і яго час канчаецца.

Тым не менш, пошукі тав. Леванеўскага будуць працягвацца. У дадатак да чатырох вялікіх самалётаў, якія знаходзяцца ўжо на востраве Рудольфа пад камандаваннем тт. Шэвелева і Вадап'янава, урад вырашыў паслаць яшчэ чатыры такіх-жа чатырохматорных самалёты, абсталяваных для начных палётаў. Падрыхтоўка атрада закончана. Атрад пад камандаваннем тав. Чухноўскага ў бліжэйшыя дні вылеціць з Масквы.

На кожным самалёце два пілоты, з якіх адзін палярны лётчык, ён-жа камандзір карабля (тт. Чухноўскі, Бабушкін, Фарых, Машкоўскі), а другі — вядомы спецыяліст па начных палётах (лётчыкі тт. Лісіцын, Цыганаў, Пусэп, Глушчанка). Флагштурман — тав. Шэлыганаў. Прымаюць таксама ўдзел лётчык тав. Півенштэйн, галоўны інжынер тав. Стоман, сіноптык т. Клемін і інш.

Будуць працягвацца пошукі і з боку Амерыкі. Урад вырашыў набыць у Амерыцы вялікі лыжны самалёт, на якім п. Вілкінс выказаў гатоўнасць працягваць пошукі са сваім экіпажам.

На асноўным напрамку з вострава Рудольфа палёты будуць праходзіць ва ўмовах палярнай ночы. Дастатковая для пошукаў бачнасць магчыма толькі пры луне. Камісія дала тав. Шэвелеву ўказанне запускаць палёты толькі пры дастатковай бачнасці.

Апрача чатырохматорных самалётаў, лік якіх даводзіцца, як сказана, да васьмі, на востраў Рудольфа накіроўваюцца параходам два самалёты «П-5» з дадатковымі груза-пасажырскімі касетамі сістэмы тав. Грахоўскага і тры лёгкіх самалёты для разведкі надвор'я і сувязі.

(БЕЛТА).

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

КАЛГАСНІКІ ПАКАЗВАЮЦЬ УЗОРЫ СТАХАНАЎСКАЙ РАБОТЫ

АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ КАЛГАСНІКАЎ

Уключаючыся ў перадкастрычніцкае спаборніцтва, калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны пуцілавец», Панкратаўскага сельсовета, Грэскага раёна, узялі на сябе рад канкрэтных абавязацельстваў па дастойнай сустрэчы XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Да Дня ўраджаю — 14 кастрычніка — калгаснікі абавязаліся поўнасцю закончыць зяблевае ворыва, выбарку і пераворванне бульбы і здачу ільнапрадукцыі дзяржаве. Абмалот ураджаю, засыпку насенных і страхавых фондаў закончыць да 20 кастрычніка. Уцяпленне хлявоў для стварэння жывёле цёплай і сытнай зімоўкі абавязаліся закончыць да 15 кастрычніка. Поўнасцю правесці разлік з дзяржавай па ўсіх пастаўках і плацяжах да 10 кастрычніка.

У калгасе зараз узмоцнена разгорнута работа па растлумачэнню калгаснікам выбарчага закона. Да пачатку выбараў у Вярхоўны Совет калгаснікі абавязаліся ліквідаваць сярод сябе непісьменнасць і малапісьменнасць.

А. ЯЛЬНІЦКІ.

СТАХАНАЎСКАЯ РАБОТА ДОБРА АПЛАЧВАЕЦЦА

Бацька і сын Рабчыкавы—выдатныя штукатуры будаўніцтва гасцініцы Менска. Яны на будаўніцтва прыйшлі нядаўна—ў канцы жніўня. Працуючы стаханаўскімі метадамі, Рабчыкавы дабіліся бліскучых вытворчых поспехаў. Сваю норму яны выконваюць на 150—160 проц. Стаханаўская работа добра аплачваецца. За першую палову верасня т. Рабчыкаву Д. рабочы дзень аплаціўся па 26 рублёў, а Рабчыкаву А. — па 35 рублёў.

Ад Рабчыкавых не адстаюць і іншыя стаханаўцы будаўніцтва. Штукатур тав. Акуленка сваю норму выконвае на 150 проц., рабочы т. Асіповіч—на 160 проц.

У выніку перадкастрычніцкага соцыялістычнага спаборніцтва 19 брыгад будаўніцтва штодзённа выконваюць і перавыконваюць свае вытворчыя планы. Уперадзе ідуць—брыгада плотнікаў т. Цішына, якая выконвае свой план на 146—154 проц., брыгада т. Русецкага — на 155 проц., брыгада т. Кушнер—на 134—141 проц., брыгада т. Рабчыкава—на 150—159 проц.

В. АСТРОЎСКІ.

ШЧАСЛІВАЯ СТАРАСЦЬ

Узоры стаханаўскай працы паказвае 78-гадовы старык, калгаснік сельгасарцелі імя Куйбышава (Жлобінскі раён) Якаў Данілавіч Осіпаў. На падворванні бульбы і на іншых работах ён выконвае норму на 150—200 проц. Сумленная праца калгасніка-старыка добра аплочваецца. Якаў Данілавіч ужо мае ў гэтым годзе 426 працадзён. Толькі авансам ён атрымаў 639 кілограмаў жыта, 170 кілограмаў проса, 170 рублёў грашыма і 45 пэнтнераў бульбы.

Па-культурнаму праводзіць Якаў Данілавіч вольны ад працы час. Вечарамі ён наведвае калгасны клуб, дзе расказвае моладзі пра цяжкую мінуўшчыну.

Гаворачы пра сучаснае жыццё ў калгасе, Якаў Данілавіч заяўляе:

— Толькі ў Совецкай краіне забяспечана шчаслівая старасць. Мне хочацца жыць і жыць! Я гатоў усе свае сілы аддаць нашаму прыгожаму калгаснаму жыццю.

В. КОМЛІК.

МЯДЗВЕДЗЕЎ Г. Ш. — Ініцыятар стаханаўскага руху на магілеўскім скурзаводзе імя Сталіна. За прыкладную работу ён вылучан бракерам мездрыльнага цэха. Тав. Мядзведзеў узяў абавязацельства да XX гадавіны Кастрычніка абучыць стаханаўскім метадам работы на мездрыльнай машыне трох чалавек і давесці да мінімума брак па цэху.

ДОБРЫ ЎРАДЖАІ

У многіх калгасах Магілеўскага раёна разгортваецца перадкастрычніцкае спаборніцтва. Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «Колас», Грабянеўскага сельсовета, бяруць на сябе канкрэтныя абавязацельствы па сустрэчы XX гадавіны Кастрычніка. Калгас дабіўся ў гэтым годзе добрага ўраджаю. У сярэднім кожны гектар азімых даў 13 цэнтнераў і яравых — 17 цэнтнераў. Калгаснікі атрымліваюць на працадзень па 4 кілограмы зернавых і па 13 кілограмаў бульбы. Калгас датэрмінова выканаў план хлеба- і малакопаставак, здачы дзяржаве трасты і ільнасемя.

Актыўна ўключыліся ў перадкастрычніцкае спаборніцтва калгасы імя Валадарскага, «Новая праца», «13-годдзе РСЧА», імя Молатава, «Комінтэрн».

На ўсіх калгасных сходах прымаюцца канкрэтныя абавязацельствы па выкананню розных сельскагаспадарчых работ. Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі імя Молатава абавязаліся да 20 кастрычніка закончыць важнейшыя сельскагаспадарчыя работы. Да свята ў калгасе абсталёўваецца клуб, упрыгожваюцца кватэры калгаснікаў. На працадзень калгаснікі атрымліваюць 3 кілограмы зернавых і 2 руб. 50 кап. грашыма.

Багаты ўраджай атрымалі ў калгасе «Новая праца». На працадзень прыпадае многа дабра. Калгаснік Мікола Букачоў толькі авансам атрымаў 27,5 цэнтн. хлеба. Л. Байкоў і Х. Букачоў атрымалі зернавых па 22½ цэнтн. кожны. Яны набылі для сябе і сваіх сем'яў добрую адзежу.

У калгасе «13-годдзе РСЧА» ў сярэднім з гектара атрымалі па 16 цэнтнераў зернавых, 6 цэнтнераў ільнасемя, 330 цэнтн. бульбы. Калгас адае ільнатрасту 3—4 нумарам. На працадзень калгаснікі атрымліваюць па 4 кілограмы зернавых і 16 кілограмаў бульбы.

Партыйна-совецкае кіраўніцтва раёна да гэтага часу дрэнна кіруе соцыялістычным спаборніцтвам, стаханаўскім рухам, не ўзначальвае яго.

А. КАРАТКЕВІЧ.

ТРАКТАРЫСТЫ СПАБОРНІЧАЮЦЬ

Трактарысты Ельскай машынна-трактарнай станцыі на сваім злёце прынялі рашэнне ўключыцца ў перадкастрычніцкае спаборніцтва. Яны абавязаліся да 20-й гадавіны Кастрычніка ўзараць на кожны трактар яшчэ па 250 гектараў. Стаханавец Пілін Суханіцкі, які на 20 верасня апрацаваў 710 гектараў, заявіў: «Мне астаецца апрацаваць яшчэ 290 гектараў, і я дабʼюся выканання сваёй мэты: даць на трактары «ХТЗ» 1.000 гектараў».

Уключыўшыся ў соцыялістычнае спаборніцтва, трактарыст тав. Антаненка за начную змену ўзараў 9 гектараў. Трактарысты Харко Надзя і Гарэлік Моця за дэкаду ўзаралі 61 гектар.

Узоры ўдарнай працы паказваюць і іншыя трактарысты, як Канопліч Пілін, Дзятжоўскі Сава і іншыя.

СІКОРСКІ.

ЗЛЁТ СТАХАНАЎЦАЎ

На злёце стаханаўцаў дванаццаці калгасаў Макавіцкага сельсовета (Глускі раён) распрацована пісьмо калгаснікаў сельгасарцелей імя Дзяржынскага і «Чырвоны хлебароб» аб разгортванні перадкастрычніцкага спаборніцтва. Іх заклік прыняты поўнасцю. У сваім выступленні стаханавец з калгаса «Чырвоныя Сяльцы» Язэп Лявчэнёў заяўляе:

— Настрой у нашых калгаснікаў вельмі бадзёры. Працуем мы з вялікім уздымам. Уборку правялі па-гаспадарску. Удосталь забяспечылі кормам жывёлу калгаса і прадуктамі калгаснікаў. На працадзень атрымліваем тры кілограмы зернавых і не менш 12 кілограмаў бульбы.

Стаханаўка з калгаса «Чырвоная зара» Воля Чабан расказала, як яна, рыхтуючыся да свята, паказвае ўзоры стаханаўскай работы. Цяпер яна занята на ўборцы бульбы, выконвае норму на 200—250 процантаў.

Усе стаханаўцы, што прысутнічалі на злёце, узялі на сябе канкрэтныя абавязацельствы па сустрэчы свята.

Д. ЗАЙЦАЎ.

СПАБОРНІЦТВА ЖАКТАЎ

Для дастойнай сустрэчы XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай Рэволюцыі ЖАКТ № 2 (Менск) уключыўся ў соцыялістычнае спаборніцтва і выклікаў жакты № 4 і 8.

У заключаным соцыялістычным дагаворы ЖАКТ № 2 абавязваецца арганізаваць глыбокае вывучэнне «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» з ахопам усіх хатніх гаспадынь ЖАКТ'а. Апрача таго абавязацельствам прадугледжана адрамантаваць не менш 15 кватэр стаханаўцаў, правесці мерапрыемствы па паляпшэнню санітарнага становішча дамоў, рамонт атаплення, вадаправода і інш.

С. АЛЬСКІ.

СТАХАНАЎСКІЯ ПАКАЗАЛЬНІКІ

Уключыўшыся ў перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва, стаханаўцы свінасоўгаса «Заречча», Смалявіцкага раёна, даюць новыя высокія паказальнікі прадукцыйнай працы. Стаханавец-свінар тав. Маер дабіўся па адкорму свіней сярэднесутачнай прыбаўкі ў вазе на 963 грамы на кожную галаву. Стаханаўка Вершіковіч дабілася сярэднесутачнай прыбаўкі ў вазе на 939 грам. Даярка-ордэнаносец тав. Шамко дабілася сярэднесутачнага ўдою 11 літраў малака з каровы, а даярка Аніськовіч — 9 літраў.

ШКРЭБАВА ДУНЯ — стаханаўка калгаса «Прамень», Чавускага раёна. 23 жніўня яна натрапала 82,6 кілограма ільнавалакна. 7 верасня т. Шкрэбава разам з Ладыжынай М. натрапалі 167,5 кілограма валакна. Тав. Шкрэбава з'яўляецца ініцыятарам стаханаўскіх метадаў на тропцы ільну.

ШТО НАМ ПЕРАШКАДЖАЕ Ў РАБОЦЕ

Наша фабрыка імя Тэльмана ў першым квартале выканала план на 112 проц., за 6 месяцаў — на 110 проц., за 8 месяцаў —на 108 проц., а за 15 дзён верасня—на 100,8 проц.

Але дрэнна справа абстаіць з якаснымі паказальнікамі.

Па дзіцячаму абутку па плану негатунковага абутку мы павінны даць 10 проц., фактычна далі 12,7 проц., па сандалях замест планавых 6,5 проц. фактычна далі негатунковых сандаляў 9,6 проц. Калі за 6 месяцаў мы далі зніжэння сабекошту 0,6 проц., то ў ліпені далі павышэнне на 3,3 проц. Чаму так атрымалася? Таму, што ў нас думалі, што на фабрыцы няма ворагаў і няма каму шкодзіць. Гэта і прывяло да таго, што вораг народа — майстар рабіў усё для таго, каб знізіць якасць і доўга не быў выкрыт. Кіраўніцтва фабрыкі не ўзначаліла барацьбу стаханаўцаў за высокую якасць.

Толькі зараз узяліся па-сапраўднаму за разгортванне стаханаўскага руху. 116 рабочых ахоплены індывідуальным соцспаборніцтвам.

Колькасць стаханаўцаў на фабрыцы вырасла да 120 чал. Але гэта, вядома, мала. Фабрыка ўзяла абавязацельства выканаць план за 9 месяцаў на 15 дзён раней і гэта абавязацельства да 15 верасня выканана. У кастрычніку мы абавязваемся даць звыш плана 3000 пар абутку. Выканаем і гэта абавязацельства.

Нельга не сказаць і аб тым, што партыйныя і профсаюзныя арганізацыі яшчэ вельмі мала зрабілі для таго, каб падцягнуць адстаючых рабочых да ўзроўню стаханаўцаў. Начальнік цэха т. Лабач і майстар цэха Вайнштэйн не арганізуюць рабочае месца, якое павінна спрыяць павелічэнню прадукцыйнасці працы.

Аддзел забеспячэння — начальнік Копіскі—не забяспечвае добраякаснай фарнітурай, тэкс засмечаны, выводзяцца са строю машыны. Асобныя цэхі загружаны непатрэбнымі матэрыяламі, перашкаджаючымі ў рабоце.

М. І. СЛАБОДНІК.
Стаханавец ф-кі імя Тэльмана.

НЕ ВЫКАНАЛІ ГІСТАРЫЧНАЙ ПАСТАНОВЫ ПАРТЫІ І ЎРАДА

У Смілавіцкім і Бярэзінскім раёнах да гэтага часу марудзяць з выкананнем пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня. Апрача гэтага, дапушчана нямала грубых скажэнняў.

У калгасе «Пераможац», Карузноўскага сельсовета, Смілавіцкага раёна (старшыня калгаса т. Лейкін), калгаснікам Дарожку Нікалаю, Дарожку Марціну і Сурмачэўскаму Браніславу не вярнулі поўнасцю сядзібы, якія раней у іх незаконна былі абрэзаны шкоднікамі. Калгаснікам Кедо Хведару і Казановічу Івану сядзібы адвялі не проці іх двароў, хаця была поўная магчымасць гэта зрабіць.

У калгасе імя ЦВК БССР (старшыня калгаса т. Краснагір) 11 калгаснікам не вернуты шкоднікамі абрэзаныя сядзібы. 9 калгаснікаў атрымалі сядзібы ў трох месцах, хаця была поўная магчымасць нарэзаць ім прысядзібнай зямлі ў адным месцы каля іх двароў.

Калгаснікам Мазоўку Яўсею, Лях Варвары, Юхновічу Феліцыяну і Мялешку Уладзіміру, з калгаса «Ўдарнік», таксама не вярнулі поўнасцю прысядзібнай зямлі—ад 5 да 10 сотых га кожнаму. Больш таго: у калгасніка Шылдоўскага незаконна адрэзалі 30 сотак прысядзібнай зямлі.

У калгасе імя АДПУ (старшыня калгаса Крыўчык) прысядзібныя ўчасткі калгаснікам адведзены на пясчаным, камяністым месцы. Калгаснікі пратэставалі. Яны зусім правільна ўказвалі, што ёсць магчымасць прадаставіць ім прысядзібныя ўчасткі на прыгоднай зямлі. Але з гэтым не палічыліся.

Не лепшае становішча з ліквідацыяй шкодніцтва арганізаваных соўгасаў. Зямлю ліквідуемых соўгасаў «Цітва» і «Дукора» перадалі акружаючым калгасам і супакоіліся. Дырэктары гэтых соўгасаў Кісялёў і Рудчанка не клапоцяцца аб поўнай і правільнай ліквідацыі соўгаса, дапускаюць злачынную безгаспадарчасць. У соўгасе «Цітва» жывёлай страўлена канюшыны на плошчы ў 15 гектараў. 20 гектараў сенажаці Кісялёў перадаў прыватным асобам, не гледзячы на пратэсты калгаснікаў. Разбазарана больш 500 пудоў мякіны.

У соўгасе «Дукора» 9 тон сартавой пшаніцы і 3 тоны фасолі з прычыны безгаспадарчасці маюць павышаную вільготнасць і пачалі псавацца. Караняплоды не ахоўваюцца, іх раскрадаюць.

Кіраўніцтва Смілавіцкага раёна (старшыня райвыканкома т. Жукоўскі, сакратар РК КП(б)Б т. Бланштэйн) не арганізавала сістэматычнага кантролю за работай сельсоветаў, калгасаў па выкананню гістарычнай пастановы партыі і ўрада, перадаверыўшы работу па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва другарадным асобам. Гэтым карыстаюцца варожыя элементы для правядзення сваёй падрыўной дзейнасці.

Такое-ж становішча з ліквідацыяй соўгасаў «Беразіна» і «Вялікі Бор», Бярэзінскага раёна. Дырэктары гэтых соўгасаў Вільчынскі і Струпянёў не змагаюцца за бальшавіцкі парадак пры ліквідацыі соўгасаў. У раёне зрываецца план зяблевага ворыва. Між тым, у ліквідуемых соўгасах больш двух тыдняў у поўнай спраўнасці прастойваюць 8 трактараў з прычэпамі. Трактары не скарыстоўваюцца толькі таму, што дырэктары соўгасаў і дырэктар Вялікаборскай МТС Лук'яновіч не паклапаціліся арганізаваць перадачы трактараў машынна-трактарнай станцыі.

У соўгасе «Вялікі Бор» усе сельскагаспадарчыя машыны, як складаная малатарня, сеялкі, веялкі, жняркі, раскіданы па ўсёй сядзібе, знаходзяцца ў безгаспадарчым стане, псуюцца. Дырэктар соўгаса Струпянёў бяздзейнічае. Тут нават сталі на шлях разбазарвання жывёлы. Адну соўгасную карову дырэктар прысвоіў сабе, дзве каровы ён прадаў сваім памочнікам, а апошнія, у сваю чаргу, гэтымі каровамі спекулююць.

У соўгасе «Бярэзіна» да гэтага часу на полі ляжыць больш 3 гектараў няўбранага насеннага лубіну. Запягваецца малацьба і здача бульбы дзяржаве. У беспрытульным і безгаспадарчым стане знаходзіцца жывёла. Маладняк, які вызначан для продажу калгасам, корміцца адзін раз на дні, стаіць пад адкрытым небам. Дырэктар соўгаса Вільчынскі сістэматычна п'янствуе, разлагае калектыў, развальвае гаспадарку.

Райком КП(б)Б і райвыканком не прымаюць мер да варожай дзейнасці Вільчынскага. Вільчынскі — цёмная асоба. Нядаўна ён выключан з партыі. Тым больш незразумела, чаму раённыя арганізацыі церпяць прабыванне Вільчынскага кіраўніком соўгаса.

Прыведзеныя факты паказваюць, што ў Смілавіцкім і Бярэзінскім раёнах няма сапраўднай, бальшавіцкай барацьбы за неадкладную ліквідацыю вынікаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы.

Е. ТЭЙНІН.

ВЫКАРЧАВАЦЬ ВАРОЖЫЯ КАРЭННІ З РАЙСОВЕТА АСОАВІЯХІМА

Пралезшы ў асоавіяхімаўскія арганізацыі, ворагі народа ўсякімі спосабамі імкнуцца падарваць абаронную работу. Беспакарана арудуюць ворагі ў клімазіцкім райсовеце Асоавіяхіма. Яны значна «папрацавалі», каб развалiць работу раённай арганізацыі Асоавіяхіма.

Пяперашні старшыня райсовета Асоавіяхіма Нікалаеў быў цесна звязан з мапёрым шпіёнам і ворагам народа, з якім наладжваў сумесныя папойкі і падрываў работу арганізацыі. Нікалаеў гэтым ворагам неаднаразова прэміраваўся. За гэта Нікалаеў усяляк расхвальваў гэтага ворага і выконваў усе яго шкодніцкія загады. У мінулым годзе ворагі далі шкодніцкі загад, які быў накіраван на зрыў допрызыўнай падрыхтоўкі. Рабочыстаханавец Крэсаў, які быў узят на работу ў райсовет Асоавіяхіма, выступіў супроць выканання гэтага загаду. Гэта, зразумела, было не да спадобы Нікалаеву, і ён зняў Крэсава з работы.

Нікалаеў сістэматычна разбазарвае дзяржаўныя грошы і маёмасць. У 1935 годзе ён прысвоіў 365 кілограмаў мяса. Летась разбазарыў дровы, закупленыя для вучэбнага пункта. Апрача таго, Нікалаеў займаецца і яўным ашуканствам, дасылаючы ў ЦС Асоавіяхіма фіктыўныя весткі.

Вось чаму асоавіяхімаўская работа тут у заняпадзе. Пераважная большасць первічных асоавіяхімаўскіх арганізацый фактычна развалена. За 1937 год па ўсяму раёну падрыхтаваны толькі 63 варашылаўскія стралкі і 492 значкісты ППХА. Са значкістамі ніхто не займаецца. За ўвесь час не падрыхтавана ні аднаго варашылаўскага стралка 2-й ступені. Існуючы цір непрыгодны для правядзення стрэльбішч.

Па злачыннай нядбайнасці інструктара планерызма Хмарскага не падрыхтавана ні аднаго планерыста. Планер прыведзен у нягоднасць.

Набор курсантаў у вучэбна-лётную планерную школу ў мінулым годзе быў праведзен злачынна. У склад вучлётаў пралезлі варожыя элементы. У гэтым годзе набор у лётную школу не арганізован.

ЦС Асоавіяхіма БССР павінен заняцца справамі клімазіцкага райсовета і хапамагчы раённай асоавіяхімаўскай арганізацыі ачысціцца ад варожых элементаў, якія развальваюць абаронную работу ў раёне.

Ів. НОВІКАЎ. Ян. РЫЎКІН.

А. НАПОРКА

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ДЗЯРЖАВА РАБОЧЫХ І СЯЛЯН

Найвялікшым заваяваннем соцыялізма, зафіксаваным у Сталінскай Канстытуцыі, з'яўляецца ліквідацыя эксплаатататарскіх класаў, пабудова ў асноўным у нашай краіне соцыялізма — першай фазы комуністычнага грамадства. «Соцыялізм для СССР, — гаварыў таварыш Сталін на VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў, — ёсць тое, што ўжо здабыта і заваёвана».

Здабыта, заваёвана на справе і запісана ў асноўным законе краіны перамогшага соцыялізма стварэнне соцыялістычнага ладу, эканамічную аснову якога складае соцыялістычная ўласнасць. Здабыты, заваёваны і запісаны ў асноўным законе краіны ліквідацыя эксплаатататарскіх класаў, адсутнасць антаганістычных класаў, адсутнасць у нашай краіне эксплаатацыі чалавека чалавекам і прычын, яе параджаючых.

У першым артыкуле Сталінскай Канстытуцыі запісана, што «Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік ёсць соцыялістычная дзяржава рабочых і сялян». У лаканічных і простых словах першага артыкула Сталінскай Канстытуцыі **дадзена дакладнае адлюстраванне класавай структуры совецкага грамадства, якое складаецца з двух класаў — рабочых і сялян. Гэтыя класы складаюць аснову соцыялістычнай дзяржавы.**

Вялікая соцыялістычная рэволюцыя ў кастрычніку 1917 года ўстанавіла дыктатуру пролетарыята, зламала стары дзяржаўны апарат, стварыла новы тып дзяржаўнай арганізацыі — стварыла пролетарскую соцыялістычную дзяржаву. Але адразу пасля захопу ўлады, у першы перыяд совецкай улады, назва «совецкая соцыялістычная рэспубліка» выражала толькі «рашучасць совецкай улады ажыццявіць пераход да соцыялізма, а зусім не прызнанне новых эканамічных парадкаў соцыялістычнымі». (Ленін. Т. XXII, стар. 513). У сучасны момант назва соцыялістычнай дзяржавы адлюстроўвае ўжо ажыццёўленую, створаную соцыялістычную сістэму гаспадаркі з соцыялістычнымі парадкамі ва ўсёй эканоміцы краіны.

Той факт, што наша дзяржава ў Сталінскай Канстытуцыі іменуецца соцыялістычнай дзяржавай **рабочых і сялян,** сведчыць, што ў нас існуюць яшчэ класы — клас рабочых і клас сялян. Але гэтыя класы — не антаганістычныя, а прыязныя, аб'яднаныя агульнымі мэтамі і задачамі і працуючыя ў рамках **адзінай соцыялістычнай сістэмы гаспадаркі.** Працэс знішчэння класаў яшчэ поўнасцю не завершан, хаця самае галоўнае і рашаючае ў справе знішчэння класаў ужо зроблена, — галоўным і рашаючым з'яўляецца ліквідацыя эксплаатататарскіх класаў, адсутнасць у нашай краіне антаганістычных класаў.

Сталінская Канстытуцыя ўвянчала пройдзены шлях, запісаўшы змены, якія адбыліся ў краіне. У Сталінскай Канстытуцыі падведзен вынік барацьбы рабочага класа і ўсіх працоўных, якую яны вялі на працягу многіх пакаленняў, падведзен вынік амаль 20-гадовай барацьбы дыктатуры пролетарыята за перамогу і трыумф соцыялізма ў нашай краіне. Калі Маркс і Энгельс у «Комуністычным маніфесце» абгрунтавалі канчатковую мэту барацьбы пролетарыята — соцыялізм, то Сталінская Канстытуцыя на сваіх бессмяротных старонках запісала, што соцыялізм — ужо здабытая перамога, **што ў асноўным ужо пабудован соцыялізм.** Сталінская Канстытуцыя — маніфест перамогшага соцыялізма.

Эксплаататарскія класы былі асноўнымі арганізатарамі распальвання нацыяналістычных страсцей, сеялі ўзаемнае недавер'е паміж народамі. Наяўнасць улады ў руках рабочага класа, ажыццяўленне на справе ўзаемнай дапамогі народаў ва ўсіх галінах палітычнага і гаспадарчага жыцця прывялі да знікнення пачуцця ўзаемнага недавер'я паміж народамі СССР. На аснове ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі ўмацавалася навекі вялікая дружба народаў СССР, наладзілася іх брацкае супрацоўніцтва. «У рэзультаце мы маем цяпер зусім складаўшуюся і вытрымаўшую ўсе іспытанні шматнацыянальную соцыялістычную дзяржаву, магутнасці якой магла-б пазайздросціць любая нацыянальная дзяржава ў любой часці свету». (І. Сталін. Даклад «Аб праекце Канстытуцыі СССР» на VIII з'ездзе Советаў).

Вялікія правадыры пролетарыята Ленін і Сталін у дыктатуры пролетарыята заўсёды бачылі перш за ўсё асобую форму класавага саюза рабочых і сялян, пры кіруючай ролі рабочага класа. Саюз гэтых двух класаў склаўся ў мэтах звяржэння капітала, стварэння і ўзмацнення соцыялістычнага грамадства і поўнага знішчэння класаў. Ленінска-сталінскае вучэнне аб дыктатуры рабочага класа ва ўмовах Сталінскай Канстытуцыі набывае велізарнейшае значэнне. Увядзенне новай Канстытуцыі, замена не зусім роўных выбараў у Советы роўнымі, многаступенных — прамымі, адкрытых — закрытымі — выклікае далейшае ўзмацненне палітычнай актыўнасці мас, уцягненне новых слаёў працоўных у работу па кіраванню дзяржавай. Дыктатура рабочага класа робіцца больш гібкай і, значыць, больш магутнай сістэмай дзяржаўнага кіраўніцтва рабочага класа грамадствам. База пролетарскай дыктатуры пашыраецца, яе аснова робіцца больш моцнай.

У Сталінскай Канстытуцыі ў новай форме замацавана кіруючая роля рабочага класа ў грамадстве для далейшага руху наперад па шляху пабудовы комунізма. Сталінская Канстытуцыя зыходзіць з таго, што «дзяржаўнае кіраўніцтва грамадствам (дыктатура) належыць рабочаму класу, як перадаваму класу грамадства...» **(І. Сталін).** Паміж двума асноўнымі класамі совецкага грамадства, класам рабочых і сялян, **няма ўжо карэнных класавых** адрозненняў. Соцыялістычныя формы гаспадаркі з'яўляюцца пануючымі як у горадзе, так і на вёсцы. Усё гэта робіць непарушным саюз двух прыязных класаў совецкага грамадства. Усё гэта ўзнімае дыктатуру рабочага класа, якая апіраецца на саюз рабочага класа і сялянства, на баявую, больш **высокую ступень** і тым самым адкрывае новы перыяд у развіцці дыктатуры рабочага класа.

Паміж рабочым класам і сялянствам няма ўжо карэнных адрозненняў, але ўсё-ж адрозненні канчаткова яшчэ не сцерліся. Яны абумоўлены наяўнасцю двух форм соцыялістычнай уласнасці: дзяржаўнай, г. зн. усенароднай, і калгасна-кааператыўнай. Соцыялістычныя прадпрыемствы ўяўляюць сабою дзяржаўнае, гэта значыць усенароднае багацце. У калгасе-ж мы маем асобую форму арганізацыі вытворчасці і размеркавання прыбытку. У калгасе асобым чынам спалучаецца асабісты інтарэс калгасніка з яго грамадскім інтарэсам. Побач з асноўнай грамадскай гаспадаркай існуе дадатковая падсобная гаспадарка калгасніка (у размеры, устаноўленым статутам сельскагаспадарчай арцелі). Ясна, што зараз рабочыя і сяляне больш, чым калі спаяны дружбай і агульнымі інтарэсамі. Праца абодвух класаў працякае ў рамках аднаго тыпу гаспадаркі — соцыялістычнай. Але не заўважаць, не прымаць пад увагу зараз розніцы паміж рабочым класам і сялянствам, — значыць адмаўляць на справе неабходнасць кіруючай ролі рабочага класа ў адносінах да сялянства. Адмаўленне розніцы паміж рабочым класам і сялянствам толькі прытупляе палітычную пільнасць рабочага класа і партыі ў адносінах барацьбы за далейшае выхаванне калгасніка-селяніна, за далейшыя перамогі соцыялізма.

Рабочы клас і сялянства з'яўляюцца яшчэ асобымі класамі адзінага совецкага грамадства. У адпаведнасці з гэтым перад соцыялістычнай дзяржавай, указваў таварыш Молатаў у сваёй прамове на VIII Надзвычайным з'ездзе Советаў, стаяць «велізарныя задачы па завяршэнню перабудовы грамадства і па канчатковай ліквідацыі класаў, не гаворачы ўжо пра абавязкі абароны краіны ад знешняга ворага».

Хаця ў нашай краіне ліквідаваны эксплаататарскія класы, але ёсць яшчэ асколкі гэтых класаў, супроць якіх павінна няспынна дзейнічаць цвёрдая рука дыктатуры рабочага класа, бязлітасна падаўляючы ўсіх і ўсякіх ворагаў народа. Нельга забываць, што соцыялізм перамог пакуль толькі ў адной краіне. Перамогі соцыялізма абвастраюць барацьбу двух сістэм — капіталістычнай і соцыялістычнай. Фашысцкія дзяржавы ўсімі мерамі стараюцца падарваць, аслабіць магутнасць нашай краіны, сарваць соцыялістычнае будаўніцтва. З гэтай мэтай капіталістычныя краіны, асабліва фашысцкія, пасылаюць да нас шпіёнаў, дыверсантаў, шкоднікаў, прабуюць ажывіць асколкі разбітых варожых класаў і контррэволюцыйныя групы трацкістаў і бухарынцаў, вярбуючы іх для падрыўной шкодніцкай работы ў нашай краіне. Дыктатура рабочага класа павінна і надалей поўнасцю захоўваць свой гвалтоўны бок супроць наймітаў фашызма — трацкісцка-бухарынскіх шпіёнаў і шкоднікаў. Метка гаварыў Максім Горкі: «Калі вораг не здаецца, яго знішчаюць». Гвалт, прымяняемы соцыялістычнай дзяржавай у адносінах да ворагаў, выражае волю і інтарэсы ўсяго народа. Пільнасць, бязлітасная барацьба з ворагамі народа з'яўляецца неабходнай умовай нашага далейшага руху да комунізма.

Ва ўмовах Сталінскай Канстытуцыі нязмерна ўзрастае значэнне і роля комуністычнай партыі — кіруючага ядра ўсіх арганізацый працоўных. Гэта асабліва трэба падкрэсліць у перыяд выбараў у Вярхоўны Совет на аснове ўсеагульнага, роўнага, прамога і закрытага (тайнага) галасавання. Кіраўніцтва партыі — важнейшыя ўмовы ўмацавання дыктатуры рабочага класа.

«Моцная і магутная дыктатура пролетарыята, — вось што нам патрэбна цяпер для таго, каб развеяць упрах апошнія рэшткі паміраючых класаў і разбіць іх злачынныя махінацыі», — гаварыў таварыш Сталін на студзеньскім Пленуме ЦК ВКП(б) у 1933 годзе. Мудрыя сталінскія словы і на сёння захавалі ўсё сваё поўнае значэнне. Больш таго, поспехі соцыялізма выклікаюць з боку рэштаў, асколкаў разбітых варожых нам класаў яшчэ больш лютыя, больш азвярэлыя формы барацьбы з дыктатурай рабочага класа. Усё гэта абавязвае не толькі не аслабляць магутнасці дыктатуры рабочага класа, **а ўсямерна яе ўмацоўваць.**

Толькі абываценi, толькі людзі, заражаныя ідыёцкай хваробай — бестурботнасцю, могуць лічыць, што далейшае развіццё соцыялістычнага ладу можа пайсці самацёкам, што ворагі самі складуць зброю барацьбы. Нельга забываць, што пакуль існуе варожае капіталістычнае акружэнне, ахранкі капіталістычных краін і ў першую чаргу фашысцкіх дзяржаў падтрымліваюць і будуць падтрымліваць асколкі разбітых эксплаататарскіх класаў для барацьбы з соцыялістычнай дзяржавай, засылаюць і будуць засылаць у нашу краіну шпіёнаў, шкоднікаў і дыверсантаў. Соцыялістычны лад можа расці і развівацца толькі праз умацаванне соцыялістычнай дзяржавы. Соцыялізм можа ўмацоўвацца толькі ў бязлітаснай барацьбе з асколкамі эксплаататарскіх класаў, у рашучым выкараненні трацкісцка-бухарынскіх і іншых шпіёнаў і шкоднікаў.

Увядзенне Сталінскай Канстытуцыі ставіць перад рабочым класам найвялікшую задачу — кіраваць узрослай палітычнай актыўнасцю ўсіх працоўных. Дыктатура рабочага класа, яго дзяржаўнае кіраўніцтва грамадскасцю не толькі не стаіць у супярэчанні з разгортваннем соцыялістычнага дэмакратызма, а наадварот — умацаванне дыктатуры рабочага класа азначае рост соцыялістычнага дэмакратызма, стварэнне ўсіх неабходных умоў для правядзення ў жыццё вялікіх прынцыпаў Сталінскай Канстытуцыі. соцыялістычная дзяржава рабочых і сялян ўмацоўвае і развівае дыктатуру рабочага класа ва ўмовах разгорнутай да канца паслядоўнай соцыялістычнай дэмакратыі.

ВЫБАРЧЫ ЗАКОН—У ШЫРОКІЯ МАСЫ НАСЕЛЬНІЦТВА

ПАГРАНІЧНІКІ ПРАПАГАНДУЮЦЬ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН

Ва ўсіх часцях пагранічнай і ўнутранай аховы НКВД Беларускай акругі шырока разгарнулася падрыхтоўка да XX гадавіны Вялікай Кастрычніцкай Сацыялістычнай Рэвалюцыі. Падрыхтоўка ідзе пад знакам спаборніцтва на права нясення сталінскай ганаровай вахты ў дні свята. У часці, якой камандуе маёр Марозаў, ва ўсіх падраздзяленнях абмяркоўваўся зварот градзекаўцаў. Пагранічнікі ўзялі на сябе канкрэтныя абавязацельствы, выкананне якіх сістэматычна правяраецца. У атраднай шматтыражцы створан спецыяльны аддзел аб ходзе падрыхтоўкі да вялікага свята.

Шмат ініцыятывы і настойлівасці праяўляюць слаўныя пагранічнікі ў прапагандзе выбарчага закона. У клубе часці, якой камандуе палкоўнік Гаранін, добра выкарыстаны наглядныя матэрыялы. Любоўна шпапаваў над гэтымі матэрыяламі старшы лейтэнант тав. Васільеў. Прапагандысцкі калектыў часці праводзіць вялікую работу сярод мясцовага насельніцтва, да гэтай работы прыцягнуты таксама агітатары-чытчыкі. Лейтэнант тав. Літвіненка правёў даклады аб выбарчым законе ў падшэфным калгасе «На варце» і ў калгасных брыгадах. Праведзен таксама спецыяльны вечар самадзейнасці. Лейтэнант тав. Казлоў правёў даклады ў 7 калгасных брыгадах.

У пагранічным атрадзе, якім камандуе капітан Лерпын, пытанне аб падрыхтоўцы да выбараў у Вярхоўны Совет СССР два разы абмяркоўвалася на адкрытым партыйным сходзе, на партыйных і камсамольскіх сходах падраздзяленняў. На ўчастку капітана Галякова асабліва добра працуе гурток, якім кіруе пагранічнік Феціаў. Пагранічнікамі створаны гурткі пры калгасах і мясцовых прамысловых прадпрыемствах.

Актыўна вывучаюць выбарчы закон і баявыя падругі пагранічнікаў. Гурткі жонак пагранічнікаў рэгулярна праводзяць заняткі. Таварышы Клачкова, Паўлава, Чэрных і Емельянава добра ўсвоілі закон і будуць прыцягнуты для растлумачэння яго сярод калгасніц. У клубе часці і ў ленінскіх кутках падраздзяленняў створаны мастацкія мантажы, прысвечаныя выбарчаму закону.

Вялікую работу па папулярызацыі выбарчага закона сярод мясцовага насельніцтва праводзяць падраздзяленні пагранатрада, якім камандуе палкавы камісар тав. Чэчын. Кожная застава абслугоўвае сваімі прапагандыстамі не менш двух пагранічных калгасаў. Старшы лейтэнант тав. Самульсеў кіруе партыйнай школай пагранічнага мястэчка, дзе цяпер заканчваецца вывучэнне закона. Тут-жа пагранічнік тав. Коранеў кіруе заняткамі з камсамольцамі. Спецыяльныя вітрыны, прысвечаныя Сталінскай Канстытуцыі і выбарчаму закону, арганізаваны ў клубе часці.

Шматтыражка часці, якой камандуе палкоўнік Шахаў, «На баявым пасту», арганізавала сталы аддзел кансультацыі па выбарчаму закону. (БЕЛТА).

У БАБРУЙСКУ ДРЭННА АРГАНІЗАВАНА ПРАПАГАНДА

БАБРУЙСК. Працоўнае насельніцтва горада, усе яго слаі, праяўляюць выключную зацікаўленасць да вывучэння новага выбарчага закона. Гутаркі, даклады, заняткі, там, дзе яны адбываюцца, нязменна праходзяць пры добрай яўцы і вялікай актыўнасці. Аднак гэтая актыўнасць мас не ўзначальваецца партыйнымі і совецкімі органамі Бабруйска. Слаба вядзецца работа з прапагандыстамі і агітатарамі. Адбыўшаяся нядаўна нарада кіраўнікоў гурткоў і палітінфарматараў паказала, што далёка не ўвесь гэты актыў можа правільна адказваць на шматлікія пытанні працоўных.

Асабліва нецярпімым з'яўляецца грубае ігнараванне значных груп, так званага, «неарганізаванага» насельніцтва. У вялікім доме горсовета жывуць каля 200 хатніх гаспадынь. Тут выключна спрыяючыя ўмовы для правядзення агітацыі і прапаганды выбарчага закона. Але работа гэта тут зусім не арганізавана. Кіраўнік дома Мадорскі заяўляе, што гэтаму перашкаджае... адсутнасць адпаведнага памяшкання. Падобнае-ж становішча ў пераважнай большасці жактаў. Па некаторых кварткомах былі арганізаваны гурткі, але, не атрымаўшы належнага кіраўніцтва, многія з іх зусім спынілі сваю работу, астатнія працуюць з вялікімі перабоямі.

Нават на прадпрыемствах, дзе вывучэнне выбарчага закона больш-менш наладжана, з поля зроку заводскіх арганізацый зусім выпала сям'я рабочага. Недалёка ад фанернага завода імя Кірава ў пасёлку «Пралетарый» жыве значная колькасць рабочых. Тут каля 100 жонак рабочых. Аднак партыйная арганізацыя завода (сакратар парткома Рамошын) да гэтага часу не прыступіла да работы на пасёлку.

У ГУРТКУ ХАТНІХ ГАСПАДЫНЬ

Нагвячоркам у памяшканні жакта № 23 пачалі збірацца слухачы гуртка па вывучэнню выбарчага закона.

Прапагандыст, дэпутат горсовета тав. Салдаценка, пачаўшы заняткі, паўтарыла спачатку пройдзенае. Большасць таварышоў падрыхтаваліся да заняткаў. Яны чыталі «Палажэнне аб выбарах», а некаторыя і даклад тав. Якаўлева.

У простай гутарцы хатнія гаспадыні расказвалі, што значыць усеагульнае, роўнае і прамое выбарчае права. Прапагандыст задае рад пытанняў аб выбарчай сістэме ў капіталістычных краінах. Слухачы ўпэўнена адказваюць, гавораць аб тых абмежаваннях, якія існуюць у капіталістычных краінах.

Далей прапагандыст падрабязна растлумачвае кожны пункт 4-га раздзела выбарчага закона і расказвае як канкрэтна будуць праходзіць выбары на іх участках.

У гэтым жакце працуюць два гурткі па вывучэнню выбарчага закона. У першым займаюцца 15 чалавек. Тут ахоплены ў большасці дворнікі.

Трэба адзначыць, што Горжылсаюз (сакратар парткома тав. Даргіс) зусім мала што зрабіў па дапамозе жактам у арганізацыі гурткоў па вывучэнню выбарчага закона і Сталінскай Канстытуцыі. Усяго працуе па ўсіх жактах Менска 39 гурткоў. У 6-м жакце 50 хатніх гаспадынь два разы збіраліся на заняткі, але з-за дрэннай арганізацыі яны былі сарваны.

Кіраўнікі жактаў у Горжылсаюза павінны ўцягнуць усё неарганізаванае насельніцтва ў вывучэнне выбарчага закона. Кожны працоўны перад выбарамі ў Вярхоўны Совет павінен быць добра знаём з выбарчым законам.

К. КАРЫШАЎ.

У ПРАМЫСЛОВЫХ АРЦЕЛЯХ

Актыўна вывучаюць выбарчы закон члены прамысловых арцелей Магілеза. Асабліва добра гэта работа арганізавана ў абутковай арцелі «Першае мая». Усе члены арцелі маюць неабходную літаратуру. У цэхах арцелі створаны 4 гурткі, у якіх займаецца 100 чалавек.

Добра і цікава праходзяць заняткі ў гуртку, якім кіруе прапагандыст Гуцін. Пры распрацоўцы першай тэмы стары рабочы тав. Туб ярка ахарактарызаваў царскі закон аб выбарах у дзяржаўную думу, выданы у 1907 годзе. Ён гаворыць: «У той час цэлыя народы — казакі, узбекі, кіргізы — былі пазбаўлены права голасу. Цяпер гэтыя народы маюць свае совецкія саюзныя сацыялістычныя рэспублікі. У нас нават выбарчыя бюлетэні друкуюцца на мовах насельніцтва. Працоўныя ўсяго свету бачаць, як бліскуча ажыццяўляецца ленінска-сталінская нацыянальная палітыка».

АБ УСТАНАЎЛЕННІ ЎЗРОСТУ ВЫБАРШЧЫКА

(Пісьмо ў рэдакцыю)

У парадку падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР Уздзенскі мястэчковы совет прыступіў да папярэдняга складання спісу выбаршчыкаў. Згодна прысланай нам формы і тлумачэння раённага выканаўчага камітэта, абавязкова трэба ўстанавіць узрост кожнага выбаршчыка: год, месяц і дзень нараджэння. Аднак, зрабіць гэта вельмі цяжка, а ў асобных выпадках немагчыма, асабліва для выбаршчыкаў старэйшага ўзросту.

Я лічу, што ўстанаўленне дня і месяца нараджэння неабходна толькі для выбаршчыкаў, нарадзіўшыхся ў 1919 годзе, або дасягнуўшых да дня выбараў 19 год.

Прашу даць тлумачэнне па гэтаму пытанню.

КАНТАРОВІЧ.
Сакратар Уздзенскага мястэчковага совета.

АД РЭДАКЦЫІ: Згодна растлумачэння ЦВК БССР дакладная дата нараджэння патрабуецца толькі для выбаршчыкаў да 19-гадовага ўзросту ўключна. Для грамадзян старэйшых ўзростаў гэтага непатрэбна. У выпадку, калі цяжка ўстанавіць дакладную дату нараджэння выбаршчыкаў да 19-гадовага ўзросту, трэба пісаць 1 студзеня таго года, у якім яны нарадзіліся.

Вывучэнне «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» у Гомельскай МТС. НА ЗДЫМКУ: заняткі праводзіць чытчык МТС А. Матвеенка. (БСФ).

ДЭПУТАТЫ—АГІТАТАРЫ

Полацкі горсовет сваю растлумачальную работу сярод насельніцтва аб выбарах у Вярхоўны Совет пачаў з таго, што правёў ва ўсіх прадпрыемствах і ва ўстановах горада даклады.

Апрача дакладаў на прадпрыемствах было пастаўлена пытанне аб падрыхтоўцы да выбараў на гарадской нарадзе настаўнікаў. На гэтай нарадзе настаўнікі абавязаліся праводзіць сістэматычную растлумачальную работу з бацькамі. Сабралі мы таксама каля 200 хатніх гаспадынь.

Горсовет сумесна з райкомам партыі вылучыў 40 агітатараў з ліку дэпутатаў і актыва. [illegible]

[illegible]

Да недахопаў нашай работы трэба аднесці тое, што [illegible] шай агітацыяй. Гэты прабел мы зараз выпраўляем.

К. І. АБРАЗОВІЧ.
Старшыня Полацкага горсовета.

ДРУКАВАННЕ ВЫБАРЧЫХ ДАКУМЕНТАЎ

МАГІЛЕЎ. Друкарня імя Молатава прыступіла да друкавання ўсіх матэрыялаў да выбараў у Вярхоўны Совет СССР. [illegible]

[illegible] стаханаўцаў. Рабочы калектыў абавязаўся выканаць работу высокаякасна і датэрмінова — да 13 кастрычніка.

ПАВЫСІЛАСЯ АКТЫЎНАСЦЬ МАС

У свінасаўгасах рэспублікі разгорнута палітмасавая работа ў сувязі з набліжэннем выбараў у Вярхоўны Совет СССР. У саўгасе «Камсамолец», Менскага раёна, у 10 гуртках «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР» вывучаюць 300 рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў. Партарганізацыя саўгаса арганізавала кансультацыю для кіраўнікоў гурткоў. У саўгасе «Спаборніцтва», Дубровенскага раёна, працуюць тры гурткі па вывучэнню Палажэння аб выбарах і Сталінскай Канстытуцыі. 124 чалавекі займаюцца ў гуртках у саўгасе «Успех», Аршанскага раёна, 133 чал. — у саўгасе «Рот Фронт», Дрыбінскага раёна.

На сходах рабочых і служачых саўгаса «Рэканструкцыя», Талачынскага раёна, новы выбарчы закон абмяркоўваўся па раздзелах.

Вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах узняло вялікую актыўнасць мас. Так, у саўгасе «Вызваленне», Смалявіцкага раёна, пасля гутарак выступілі брыгадзір свінафермы Лычкоўскі, палявы вартаўнік Маўчан, трактарыст Герасімчык і інш. Кожнае іх выказванне поўна ўдзячнасці вялікай партыі Леніна—Сталіна за шчаслівае жыццё, за новую Сталінскую Канстытуцыю. Яны таксама тут-жа абавязваюцца палепшыць работу на сваіх участках.

ЗАМЕСТ АГЛЯДУ ДРУКУ

ШТОДНЯ ПРАПАГАНДАВАЦЬ СТАЛІНСКІ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН

Мільёны грамадзян глыбока вывучаюць вялікую хартыю сацыялізма —Сталінскую Канстытуцыю і яе дзецішча — новы выбарчы закон.

Расце актыўнасць рабочых, калгаснікаў, совецкай інтэлігенцыі. Яны хочуць асэнсаваць кожны артыкул Сталінскай Канстытуцыі, яны хочуць дасканала ведаць кожны пункт новага выбарчага закона з тым, каб да выбараў падыйсці падрыхтаванымі.

Але кіраўнікі Лёзнянскага раёна, у тым ліку і газета «Ленінскі шлях», не ўзначалілі актыўнасці мас, плятуцца ў хвасце, адстаюць ад яе запросаў.

Прайшло амаль 3 месяцы са дня апублікавання «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР». Лёзнянская газета «Ленінскі шлях» за гэты час змясціла некалькі агульных артыкулаў. Для пачатку гэта не дрэнна. Прапагандысцкую работу трэба пацягваць і шырыць, паказваючы багатае жыццё і барацьбу беларускага народа, які наперакор гнуснай дзейнасці польскіх шпіёнаў, дабіўся велізарных перамог, працай сваёй зрабіў рэспубліку ордэнаноснай.

Вельмі дрэнна газета асвятляе арганізацыйныя пытанні падрыхтоўкі да выбараў. Перагортваеш камплект газеты і не верыш. Няўжо — пытаеш сябе — раён не рыхтаваўся да выбараў у Вярхоўны Совет? Чаму газета маўчыць па гэтых пытаннях? Няўжо ў раёне няма чаго сказаць аб падрыхтоўцы? Аказваецца, сапраўды, райкому няма чым пахваліцца. Арганізацыя вывучэння выбарчага закона ў раёне пастаўлена з рук вон дрэнна. Райком партыі, райвыканком і інш. арганізацыі нічога не зрабілі па пытанню прапаганды выбарчага закона сярод працоўнага насельніцтва раёна.

У большасці калгасаў Крынкаўскага, Замашчанскага, Унаўскага, Горбаўскага, Выдрэйскага і інш. сельсоветаў раёна Палажэнне аб выбарах не пачалі вывучаць, калі не лічыць таго, што некаторыя другарадныя работнікі раёна, літаральна маланкай прыехалі ў калгасы, наспех склікалі сход калгаснікаў, прачыталі фармальна Палажэнне, нават не адказаўшы на пытанні, паехалі ў другія калгасы. Такое «здарэнне» было ў калгасе «Праўда» і інш.

У парткабінеце, Доме соцкультуры, Доме калгасніка, у хатах-чытальнях сельсоветах і калгасах і ў іншых установах, дзе збіраецца народ, няма наглядных дапаможнікаў, плакатаў, дыяграм, якія-б прапагандавалі Сталінскую Канстытуцыю, новы выбарчы закон. Адсутнічаюць у гэтых-жа ўстановах усякія кансультацыі па выбарчаму закону, не арганізаваны гурткі і т. д.

Праўда, ёсць гурткі на ільнапрадзільнай фабрыцы імя Карла Маркса, ёсць гурток і пры парткабінеце. Але кіруюць гэтымі гурткамі людзі з нізкім палітычным узроўнем. Так, напрыклад, кіраўнік гуртка пры парткабінеце т. Матэўшава (загадчык парткабінета) не можа растлумачыць аб усеагульных, роўных выбарах, дае блытаныя адказы і на іншыя пытанні і не дзіва пасля гэтага, што слухачы гурткоў разбягаюцца.

Мала, вельмі мала робіцца ў раёне для падрыхтоўкі да выбараў. Але і гэтае малае не выкарыстоўваецца газетай. «Ленінскі шлях» павінна была-б падхлеснуць райком і райвыканком. Але газета гэтага не робіць і не можа пакуль зрабіць бо сама стаіць у баку ад гэтай работы, забылася пра свае ўласныя абавязкі.

Подлая фашысцкая агентура, трацкісцка-правыя бандыты, польска-нямецкія шпіёны, папы, царкоўнікі і інш. антысовецкія мярзаўцы прабуюць па-свойму рыхтаваць насельніцтва да выбараў. Газета не выкрывае дзейнасці гэтай подлай банды, не ўзброівае масы для барацьбы з контррэвалюцыяй.

Глыбокая штодзённая прапаганда вялікага ідэйнага багацця Сталінскай Канстытуцыі, Сталінскага выбарчага закона — асноўны змест работы газеты. Гэта павінен зразумець не толькі рэдактар газеты «Ленінскі шлях» Гарбароў, а і ўсе рэдактары раённых газет.

Бальшавіцкі друк трымае палітычны экзамен, і наколькі ён зможа яго вытрымаць пакажа работа кожнай раённай газеты ў справе падрыхтоўкі і правядзення выбараў у Вярхоўны Совет. Лёзнянская раённая газета пакуль яшчэ не паказала сваёй здольнасці вытрымаць гэты экзамен. Райком павінен тэрмінова дапамагчы сваёй газеце.

10 тыс. ЧАЛАВЕК ВЫВУЧАЮЦЬ ПАЛАЖЭННЕ АБ ВЫБАРАХ

У парадку падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Совет Саюза ССР мы ўжо стварылі ў Віцебску 72 выбарчыя ўчасткі. На кожны ўчастак вылучылі спецыяльныя агіттройкі з ліку дэпутатаў і актыва — усяго ў колькасці 300 чалавек. Усе яны папярэдне прайшлі спецыяльна арганізаваны для гэтага двухдзённы семінар. Ужо зараз гэтыя агіттройкі абыйшлі свае ўчасткі і практычна заняліся папулярызацыяй сярод насельніцтва «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет Саюза ССР». Для дапамогі агіттройкам да кожнага з выбарчых участкаў прымацаваны найбольш буйныя прадпрыемствы горада.

Вывучэнне Палажэння ў Віцебску праходзіць як у гуртках, так і індывідуальна на даму ў рабочых. Усяго створана 193 гурткі, дзе навучаецца каля 10.500 чалавек. Нашы агітатары не абмяжоўваюцца работай у гуртках. Яны пераносяць сваю работу на кватэры рабочых і працуюць з іх сем'ямі. На фабрыцы імя Лекерта ў штампавачным цэху агітатар Руднік ахапіў вучобай у цэху 42 чалавекі. Але апрача работы на прадпрыемстве ён збірае ў сябе на даму рабочых свайго цэха, з якімі прапрацоўвае Палажэнне. Добра працуе з моладдзю фабрыкі і агітатар т. Ханін

Шырока разгорнутая агітацыйна-прапагандысцкая работа азнаменавалася вытворчым уздымам. Фабрыка імя Кагановіча, напрыклад, яшчэ не так даўно сістэматычна не выконвала сваёй вытворчай праграмы, а зараз (у апошнія дзве дэкады) выконвае план. Лепш пачалі працаваць і фабрыкі «КІМ» і імя Лекерта.

Больш слабым участкам у нас з'яўляецца неарганізаванае насельніцтва, таму мы прымацавалі да жактаў сваіх прапагандыстаў, якія пачалі работу з хатнімі гаспадынямі і хатнімі работніцамі.

Многа далі і праведзеныя на 13 буйных прадпрыемствах палітдні, дзе з дакладамі выступалі члены бюро ГК КП(б)Б.

Зараз мы намецілі паездку па ўскраінах горада спецыяльнага агітаўтамабіля з кінопераеоўкай.

Нельга прайсці і міма таго факта, што ворагі таксама «рыхтуюцца» да выбараў, мабілізуюць свае сілы. Асабліва актывізуюць царкоўнікі. Яны нават прабуюць падрыхтоўваць свае кандыдатуры ў Совет дэпутатаў працоўных. Гэта нас абавязвае яшчэ больш разгарнуць антырэлігійную работу сярод насельніцтва, бязлітасна выкрываючы ўсе спробы ворага сарваць падрыхтоўку да выбараў у Вярхоўны Совет.

І. А. СУХАРУЧКІН.
Старшыня Віцебскага горсовета.

ГУТАРКА З ВЫБАРШЧЫКАМІ

ВЫБАРЧЫЯ АКРУГІ

ПЫТАННЕ. У нас выбары будуць праводзіцца па акругах. Я чуў, што і ў іншых краінах выбары праводзяцца па акругах. Скажыце, ці ёсць якая-небудзь розніца паміж акругамі ў капіталістычных краінах і СССР?

АДКАЗ. Розніца ёсць, і вялікая. Нашы акругі забяспечваюць роўнасць выбаршчыкаў, у капіталістычных краінах акругі забяспечваюць перавагу галасоў буржуазіі, г. зн. замацоўваюць няроўнасць выбаршчыкаў.

Так, напрыклад, ва Францыі ў адных акругах налічваецца 7—8 тысяч чалавек, а ў іншых 50—100 тысяч чалавек, а пасылаюць яны аднолькавую колькасць дэпутатаў. Так, першы ўчастак 6-й акругі Парыжа з 8 тысячамі выбаршчыкаў пасылае ў парламент аднаго дэпутата, аднаго-ж дэпутата пасылае і пралетарскае прадмесце Парыжа — 2-гі ўчастак акругі Карбей, які налічвае 50 тысяч выбаршчыкаў. У Англіі, у Ромфордзе лічыцца 125.745 выбаршчыкаў, а ва Уэльскім універсітэце—5.121 выбаршчык. Абедзве гэтыя акругі пасылаюць у парламент аднолькавую колькасць дэпутатаў. У Злучаных Штатах Амерыкі пры выбарах у сенат (у іх кожны штат пасылае па 2 дэпутаты) захалусны штат Невада з 75 тысячамі жыхароў пасылае дэпутатаў столькі-ж, як і штат Нью-Ёрка з 12 мільёнамі жыхароў. Такім чынам, буржуазныя і дробнабуржуазныя акругі пасылаюць у парламенты ў 6—7 разоў больш дэпутатаў, чым акругі з перавагай пралетарскага насельніцтва.

Падобны-ж малюнак ва ўсіх буржуазных краінах, не гаворачы ўжо аб краінах з фашысцкай дыктатурай.

У Італіі, напрыклад, зараз уся краіна прадстаўляе сабой адну «выбарчую акругу». «Выбаршчыкі» маюць толькі права галасаваць у цэлым за ўвесь спіс у некалькі соцень кандыдатаў, якія па сутнасці ўжо папярэдне назначаны і зацверджаны фашысцкай партыяй. Роля «выбаршчыка» зводзіцца да таго, што ён на бюлетэні павінен напісаць «так» ці «не». Усё «галасаванне» ў Германіі зводзіцца толькі да зацвярджэння назначаных Гітлерам «кандыдатаў» і праходзіць пад пільным кантролем фашыстаў.

Усё гэта з усёй пераканаўчасцю сведчыць аб тым, што ва ўмовах капіталізма дзяленне на выбарчыя акругі праводзіцца не з мэтай упарадкавання выбараў, а ў класавых інтарэсах буржуазіі.

У адрозненне ад буржуазных дзяржаў наша сацыялістычная дзяржава пры разбіўцы краіны на выбарчыя акругі зыходзіць выключна з прынцыпа сапраўднай роўнасці ўсіх грамадзян, незалежна ад іх нацыянальнай і расавай прыналежнасці, веравызнання, маемаснага становішча, сацыяльнага паходжання і мінулай дзейнасці.

«Выбары дэпутатаў, — гаворыцца ў Сталінскай Канстытуцыі, артыкул 136-ты, — з'яўляюцца роўнымі: кожны грамадзянін мае адзін голас; усе грамадзяне ўдзельнічаюць у выбарах на роўных падставах».

У інтарэсах забеспячэння сапраўднай роўнасці выбарчага права «Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет» і прадугледжвае, што «Выбарчая акруга па выбарах у Совет Саюза складаецца па прынцыпу: 300 тысяч насельніцтва на акругу. Кожная выбарчая акруга па выбарах у Совет Саюза пасылае аднаго дэпутата». (Артыкул 21-шы «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР»).

Устаноўлены парадак забяспечвае поўнае ажыццяўленне дэмакратычных прынцыпаў і прадастаўляе магчымасць для выбаршчыкаў кожнай выбарчай акругі лепш ведаць свайго дэпутата, якога яны выбралі. Дэпутат будзе цесна звязан з сваімі выбаршчыкамі. Гэты парадак поўнасцю забяспечвае поўнае ажыццяўленне 142-га артыкула Сталінскай Канстытуцыі, які гаворыць аб тым, што «Кожны дэпутат абавязан адчытвацца перад выбаршчыкамі ў сваёй рабоце і ў рабоце совета дэпутатаў працоўных і можа быць у любы час адклікан па рашэнню большасці выбаршчыкаў ва ўстаноўленым законам парадку».

Пытанне аб дзяленні СССР на выбарчыя акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей таксама поўнасцю зыходзіць з прынцыпаў сацыялістычнага дэмакратызма, сфармуляваных Сталінскай Канстытуцыяй.

Таварыш Сталін у дакладзе на Надзвычайным VIII з'ездзе советаў гаварыў: «СССР ёсць, як вядома, шматнацыянальная дзяржава. У нас ёсць вярхоўны орган, дзе прадстаўлены агульныя інтарэсы ўсіх працоўных СССР незалежна ад іх нацыянальнасці. Гэта Совет Саюза. Але ў нацыянальнасцей СССР апрача агульных інтарэсаў ёсць яшчэ свае асабістыя, спецыфічныя інтарэсы, звязаныя з іх нацыянальнымі асаблівасцямі. Ці можна пагарджаць гэтымі спецыфічнымі інтарэсамі? Не, нельга. Ці патрэбен спецыяльны вярхоўны орган, які-б адлюстроўваў гэтыя іменна спецыфічныя інтарэсы? Безумоўна патрэбен. Не можа быць сумнення, што без такога органа немагчыма было-б кіраваць такой шматнацыянальнай дзяржавай, як СССР. Такім органам з'яўляецца другая палата, Совет Нацыянальнасцей СССР».

Стварэнне Совета Нацыянальнасцей такім чынам поўнасцю вынікае з ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Парадак выбараў у Совет Нацыянальнасцей з'яўляецца яркай ілюстрацыяй сапраўднага інтэрнацыяналізма Сталінскай Канстытуцыі.

Кожная саюзная рэспубліка, незалежна ад колькасці насельніцтва, пасылае ў Совет Нацыянальнасцей па 25 дэпутатаў, кожная аўтаномная рэспубліка — па 11 дэпутатаў, аўтаномная вобласць — па 5 дэпутатаў і нацыянальная акруга — па 1 дэпутату.

У адпаведнасці з гэтым кожная саюзная рэспубліка, аўтаномная рэспубліка, аўтаномная вобласць і нацыянальная акруга разбіваецца на выбарчыя акругі.

Артыкул 22-гі Палажэння аб выбарах гаворыць:

«На падставе артыкула 35-га Канстытуцыі СССР Совет Нацыянальнасцей выбіраецца грамадзянамі СССР па выбарчых акругах. Выбарчая акруга па выбарах у Совет Нацыянальнасцей складаецца па прынцыпу: 25 акруг па кожнай саюзнай рэспубліцы, 11 акруг па кожнай аўтаномнай рэспубліцы, 5 акруг па кожнай аўтаномнай вобласці і адна выбарчая акруга ў кожнай нацыянальнай акрузе. Кожная выбарчая акруга па выбарах у Совет Нацыянальнасцей пасылае аднаго дэпутата».

Адсюль з усёй пераканаўчасцю вынікае асноўнае: усе нацыі нашага Саюза роўны, няма розніцы паміж «вялікімі» і «малымі» нацыямі. Усе саюзныя рэспублікі, аўтаномныя рэспублікі, аўтаномныя вобласці і нацыянальныя акругі роўны ў сваіх правах незалежна ад размеру тэрыторыі або колькасці насельніцтва ў асобных саюзных ці аўтаномных рэспубліках, у асобных аўтаномных абласцях або нацыянальных акругах.

БССР, якая па колькасці насельніцтва менш РСФСР у 18—19 разоў, пасылае ў Совет Нацыянальнасцей такую-ж колькасць дэпутатаў, як і РСФСР.

ПЫТАННЕ. Якая колькасць акруг па выбарах у Саюзны Совет і Совет Нацыянальнасцей будзе ў БССР?

АДКАЗ. У Беларускай ССР мяркуецца стварыць 19 выбарчых акруг для выбараў у Совет Саюза: па прынцыпу — 1 дэпутат ад 300 тысяч насельніцтва і 25 выбарчых акруг для выбараў у Совет Нацыянальнасцей. У падыходзячых выбарах беларускі народ пашле ў Вярхоўны Совет Саюза ССР 44 сваіх дэпутаты.

ПАСЛАЦЬ НА ХУТАРЫ АГІТАТАРАЎ

Ва ўсіх брыгадах калгаса «Чырвоны хлебароб» (Гомельскі раён), які з'яўляецца адным з ініцыятараў перадкастрычніцкага спаборніцтва калгасаў БССР, праведзены гутаркі аб новым выбарчым законе. Гэты вялікі калгас ахоплівае амаль усю тэрыторыю Яромінскага сельсовета. Прымацаваныя да брыгады 7 членаў і кандыдатаў партыі, скарыстоўваючы абедзеныя перапынкі на рабоце і вячэрні час, ахапілі гутаркамі пераважную большасць калгаснікаў. Створаны тры пастаянныя гурткі па вывучэнню выбарчага закона— пры сельсовеце, калгасе і клубе.

За час вывучэння Сталінскай Канстытуцыі і новага выбарчага закона ў калгас «Чырвоны хлебароб» уступіла 16 аднаасобных гаспадарак.

Але гэта—толькі пачатак работы Яромінскага сельсовета па падрыхтоўцы да выбараў. Яшчэ не ахоплены вывучэннем новага выбарчага закона калгаснікі і калгасніцы з больш аддаленых хутароў. А такіх хутароў па сельсовету—360. Цалкам не ахоплены аднаасобнікі. Увесь час знаходзіцца на замку мясцовы клуб. А між тым, на тэрыторыі сельсовета заўважаецца ажыўленне дзейнасці царкоўнікаў, сектантаў і не выкрытых яшчэ прыспешнікаў ворагаў, якія не так даўно разбуралі калгас.

Новы выбарчы закон павінен быць даведзен да кожнага калгасніка, аднаасобніка і членаў іх сем'яў. Для гэтага ў сельсовеце ёсць даволі значны актыў з камуністаў, камсамольцаў, настаўнікаў. І яго неабходна скарыстаць поўнасцю.

Т. ХАДКЕВІЧ.

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

аб падняцці зябліва і іншых бягучых сельскагаспадарчых работах па раёнах БССР на 30 верасня 1937 г. (у проц.)

№№ п/ч	Раёны і акругі	Паднята калгасамі зябліва	Выкапана калгасамі бульбы	Абмалочана каласавых у проц. да ўбранага	Паднята калгасамі са сцелішч ільну ў проц. да выцерабленага	Скопана калгасамі насеннікаў канюшыны	Абмалоч. калгас. насеннікаў канюшыны ў проц. да скоп.	Скоп. калгас. натур. сенаж. 2-га ўкосу.	Засіласавана калгасамі
	ЛЕПЕЛЬСКАЯ АКРУГА	19	53	68	70	41	25	90	56
	у тым ліку:								
1.	Бягомльскі	42	80	61	86	87	31	114	59
2.	Лепельскі	12	46	84	67	19	45	53	40
3.	Ушацкі	18	67	73	66	50	26	124	64
4.	Чашніцкі	12	29	54	73	27	—	75	57
	МОЗЫРСКАЯ АКРУГА	33	48	58	81	80	19	20	54
	у тым ліку:								
5.	Даманавіцкі	33	56	63	56	59	10	50	58
6.	Ельскі	22	37	54	81	96	4	22	48
7.	Жыткавіцкі	52	71	55	97	74	84	12	54
8.	Капаткевіцкі	32	50	50	75	95	19	14	65
9.	Лельчыцкі	23	51	51	96	105	17	16	50
10.	Мозырскі	35	34	63	90	74	9	14	50
11.	Нараўлянскі	29	32	60	85	47	21	12	70
12	Петрыкаўскі	36	53	58	89	93	31	5	39
13.	Тураўскі	67	72	62	83	89	21	31	62
	ПОЛАЦКАЯ АКРУГА	25	42	65	31	17	20	66	66
	у тым ліку:								
14.	Асвейскі	19	51	65	31	6	—	104	62
15.	Ветрынскі	14	44	56	44	—	—	46	38
16.	Дрысенскі	36	45	68	25	20	24	110	96
17.	Полацкі	26	47	58	45	6	100	51	63
18.	Расонскі	25	26	79	21	49	11	60	61
	СЛУЦКАЯ АКРУГА	49	51	48	73	69	34	50	56
	у тым ліку:								
19.	Грэскі	54	64	51	78	99	35	58	71
20.	Капыльскі	57	48	48	67	79	57	76	60
21.	Любаньскі	42	35	56	61	56	17	15	50
22.	Слуцкі	39	57	37	71	59	15	31	42
23.	Старобінскі	54	48	51	97	47	16	38	30
24.	Чырванаслабодскі	53	53	46	64	55	24	108	92
	раёны па-за акругамі								
1.	Аршанскі	36	30	66	81	79	27	94	62
2.	Асіпавіцкі	39	49	50	87	75	44	44	82
3.	Багушэўскі	17	44	62	47	76	37	32	65
4.	Бабруйскі	38	48	64	56	46	20	68	55
5.	Барысаўскі	39	55	74	76	56	14	57	48
6.	Бешанковіцкі	14	37	67	54	17	2	67	44
7.	Брагінскі	32	47	63	79	71	35	159	51
8.	Будакашалеўскі	8	27	66	70	14	—	16	38
9.	Быхаўскі	27	49	64	82	12	50	43	66
10.	Бялыніцкі	24	44	54	61	—	—	38	69
11.	Бярэзінскі	29	51	65	77	79	33	50	75
12.	Веткаўскі	33	47	79	94	17	—	22	69
13.	Віцебскі	24	44	54	53	77	57	75	64
14.	Гарадоцкі	13	38	53	18	77	26	90	47
15.	Глускі	38	35	52	55	89	45	26	60
16.	Гомельскі	27	43	78	67	5	—	20	3
17.	Горацкі	48	55	82	69	65	49	104	74
18.	Добрушскі	31	27	89	53	14	6	29	29
19.	Дрыбінскі	38	73	60	93	52	16	70	66
20.	Дубровенскі	14	38	58	33	61	57	60	40
21.	Жлобінскі	17	42	60	67	16	—	20	40
22.	Журавіцкі	28	50	65	87	24	20	56	79
23.	Заслаўскі	50	46	45	49	102	44	66	53
24.	Камарынскі	46	42	65	94	83	—	11	79
25.	Кармянскі	14	19	57	89	5	—	38	43
26.	Касцюковіцкі	21	33	52	90	49	4	55	67
27.	Кіраўскі	21	35	58	81	35	48	64	43
28.	Клімавіцкі	13	41	50	66	61	10	46	13
29.	Клічаўскі	14	29	65	81	9	69	32	30
30.	Круглянскі	25	53	76	57	58	52	92	68
31.	Крупскі	16	58	72	68	45	11	112	101
32.	Крычаўскі	22	59	56	75	25	49	75	105
33.	Лагойскі	27	23	50	45	95	32	66	69
34.	Лёзнянскі	12	16	46	34	108	27	44	37
35.	Лоеўскі	16	56	73	76	61	25	26	48
36.	Магілеўскі	27	53	60	100	32	36	90	5
37.	Менскі	39	60	36	57	103	41	42	73
38.	Мехаўскі	14	41	72	19	75	42	58	67
39.	Мсціслаўскі	18	38	49	56	37	14	67	75
40.	Парыцкі	22	48	50	68	77	46	31	45
41.	Плешчаніцкі	44	54	59	55	79	40	88	67
42.	Прапойскі	11	56	75	87	29	67	40	58
43.	Пухавіцкі	19	39	53	74	87	26	65	47
44.	Рагачоўскі	28	35	69	63	22	11	21	36
45.	Рэчыцкі	17	47	52	84	21	29	25	51
46.	Свяцілавіцкі	7	36	65	58	2	—	39	43
47.	Сенненскі	21	51	52	71	35	25	53	75
48.	Сіроцінскі	7	23	52	26	46	33	62	32
49.	Смалявіцкі	20	21	42	43	94	39	52	66
50.	Смілавіцкі	31	40	50	68	76	54	55	44
51.	Старадарожскі	41	51	65	46	100	16	84	42
52.	Суражскі	31	38	65	41	61	76	68	73
53.	Талачынскі	46	70	65	89	54	87	108	126
54.	Уваравіцкі	11	18	49	60	—	—	34	48
55.	Уздзенскі	50	62	51	52	137	19	37	79
56.	Халопеніцкі	23	54	59	58	25	38	75	85
57.	Хойніцкі	31	25	51	59	45	21	53	32
58.	Хоцімскі	24	24	59	82	35	31	81	43
59.	Церахоўскі	11	36	78	100	1	100	86	34
60.	Чавускі	25	39	54	88	32	54	66	78
61.	Чачэрскі	14	30	64	88	41	77	38	24
62.	Чырвонапольскі	25	25	47	60	—	—	70	13
63.	Чэрвеньскі	16	15	52	31	119	8	62	49
64.	Чэрыкаўскі	13	36	47	76	24	4	49	56
65.	Шклоўскі	20	48	66	87	43	44	99	103
	Па БССР	26	43	59	62	57	35	52	58
	Было на 25/IX—37 г.	20	26	56	51	55	31	47	54

„БЕЛАРУСКІ СОВЕЦКІ ФАЛЬКЛОР"

Фальклорная камісія і секцыя этнаграфіі Акадэміі навук БССР здалі для друку вялікі зборнік «Беларускі совецкі фальклор». Зборнік мае каля двух з паловай тысяч запісаў тэкстаў паслякастрычніцкіх вусных твораў беларускага народа. Запісы зроблены за апошнія некалькі год фальклорнымі экспедыцыямі Акадэміі навук БССР і карэспандэнтамі — збіральнікамі фальклора ў раёнах, на прадпрыемствах, у калгасах.

У зборніку — у яго песнях, сказаннях, легендах, частушках ярка адлюстраваны думы беларускага народа, культурнае і заможнае калгаснае жыццё, бязмежная адданасць працоўных сваёй вялікай радзіме, большэвіцкай партыі, бацьку, настаўніку, правадыру таварышу Сталіну. Сюды ўвайшлі выдатныя ўзоры твораў таленавітых народных пяўцоў і сказацеляў, праслаўляючых імя Леніна, Сталіна.

У кнізе 15 раздзелаў — «Вялікая Кастрычніцкая Соцыялістычная Рэвалюцыя», «Фальклор рабочых», «Партыя і комсамол», «Совецкая ўлада і соцыялістычная радзіма», «Чырвоная Армія і абарона краіны», «Культурная рэвалюцыя і новы быт», «Совецкая жанчына», «Піонерскі і школьны фальклор» і інш.

Асабліва каштоўным з'яўляецца цэнтральны раздзел зборніка «Ленін і Сталін у фальклоры» — залаты фонд народнай творчасці. У гэтым раздзеле ёсць каля 300 тэкстаў. Вельмі цікавымі з'яўляюцца байкі «Ленінская праўда», «Чалавек-сонца», «Багатыры-мудрацы», «Цемра і свет» і інш., а з песняў — «Песня аб Сталіне», «Маё сэрдайка жадае Сталіна пабачыць» і інш. Сюды ўваходзяць таксама песні «Наш Ленін Уладзімір» — члена калгаса «Комінтэрн» Мятліцкага з Хойніцкага раёна, «Любімы Сталін нас вядзе» — 52-гадовай калгасніцы Кавалёвай Анны з Будакашалёўскага раёна і т. д.

Кожны раздзел мае ўступны артыкул. У канцы кнігі даюцца ўказальнікі — прадметны, геаграфічны і інш.

Зборнік будзе мастацка аформлены, яго аб'ём — 30 друкаваных аркушаў. Да 20-годдзя Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэвалюцыі зборнік выйдзе з друку.

РАДЫЕФЕСТЫВАЛЬ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ

У адзнаку 20-годдзя Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэвалюцыі з 1 па 25 кастрычніка праводзіцца ўсебеларускі радыёфестываль народнай творчасці. У ім прымаюць удзел калектывы рознастайных жанраў мастацкай самадзейнасці 30 раёнаў рэспублікі, а таксама паасобныя выканаўцы—усяго каля 900 чалавек. Першы дзень радыёфестываля быў прысвечан мастацкай самадзейнасці сталіцы БССР. Ля мікрафона выступалі вакальны ансамбль рабочых завода імя Варашылава, які выканаў адрывак з Пісьма беларускага народу вялікаму Сталіну і тры беларускія народныя песні, калектыў частушачнікаў н-скай часці, джаз фабрыкі «Кастрычнік» і інш. Канцэрт трансліраваўся з Палаца піонераў і экспбрат па ўсёй БССР. 4 кастрычніка ля мікрафона выступае самадзейнасць горада Оршы.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

НА ШАНХАЙСКІМ ФРОНЦЕ

ШАНХАЙ, 2 кастрычніка. (БЕЛТА). У зводцы кітайскага штаба за 1 кастрычніка адзначаюцца асабліва моцныя баі за Люхан-Лодзянскую шасейную дарогу, асобныя ўчасткі якой не раз пераходзілі з рук у рукі. Паўднёвей Лодзяна на шасе Шанхай—Люхэ кітайскія войскі адбілі мост праз канал Тыцін. У раёне Люхана баі ішлі з пераменным поспехам, і японскія атакі на Люхан былі адбіты. Па данясеннях кітайскай разведкі, увесь раён паўднёвей Сянін Рол і ўсходней Цзянван—Род ачышчан японцамі.

НА ФРАНТАХ ПАЎНОЧНАГА КІТАЯ

НАНКІН, 3 кастрычніка. (БЕЛТА) Глава правінцыі Шаньдунь Хань Фуцю ў тэлеграме свайму прадстаўніку ў Нанкіне паведамляе аб перамозе кітайскіх войск на чыгунцы Цяньцзін—Пукоу. Кітайскія войскі на левым флангу каля Сэчюяня (на граніцы правінцый Хэбэй і Шаньдунь) у ноч на 2 кастрычніка захапілі ў японскіх войск 30 палявых гармат і многа ваеннага снаражэння.

* * *

НАНКІН, 3 кастрычніка. (БЕЛТА). З Шаньсі паведамляюць, што, па данясеннях кітайскай разведкі, японскія войскі, якія знаходзяцца ў паўночна-ўсходняй частцы правінцыі Шаньсі, рыхтуюцца да адступлення ў правінцыю Чахар, каб не аказацца адрэзанымі ад свайго тыла.

* * *

ШАНХАЙ, 2 кастрычніка. (БЕЛТА). Газета «Дамей ваньбао» паведамляе, што пасля няўдалых спроб прарваць кітайскі фронт у Пінсіньгуаня (правінцыя Шаньсі), які занят 3-й кітайскай арміяй, японскія войскі змянілі кірунак і рушылі двума калонамі ў абход Яньмыньгуаня (праход у Вялікай кітайскай сцяне на паўднёвы захад ад Пінсіньгуаня). Адна калона рушылася з Шаньіня да Гуанучжэня, другая — да Фаньчы. У ноч на 29 верасня японцы занялі Фаньчы, і, прасоўваючыся далей, 30 верасня захвапілі Дайчжоу і Ніну, вышаўшы такім чынам у тыл кітайскіх войск, абараняючых Яньмыньгуань. Кітайскія войскі вымушаны былі адступіць.

РАСКРЫЦЦЁ ТРАЦКІСЦКАГА ЗАГАВОРУ У ПРАВІНЦЫІ ГУАНСІ

ШАНХАЙ, 3 кастрычніка. (БЕЛТА). Газеты паведамляюць аб раскрыцці трацкісцкага загавору ў правінцыі Гуансі (на поўдні Кітая). Трацкісты, узначальваемыя членам выканкома гуансійскай арганізацыі Гаміндана Ван-Гуй-ду, хацелі скарыстаць адпраўку мясцовых войск на поўнач і зрабіць пераварот. Трацкісцкая арганізацыя складалася з бандытаў і іншых цёмных элементаў. Усе члены арганізацыі на чале з Ван Гуй-ду арыштаваны.

Газета «Сіньчжунжыбао» ў каментарыях па гэтаму поваду піша:

«У той момант, калі ўся краіна аб'ядноўваецца ў барацьбе супроць смяротнага ворага, у барацьбе за сваё існаванне, подлая зграя кітайскіх трацкістаў карыстаецца адпраўкай войск на фронт для загавору ў тылу. Ці не ясна, па чыіх указаннях і ў карысць каго накіраваны гэтыя дзеянні трацкістаў? Краіна не можа і не павінна пярпець гэтых шпіёнаў і здраднікаў! Ва імя будучага нашай нацыі, у інтарэсах супраціўлення агрэсару, трацкісцкія шпіёны і здраднікі павінны быць знішчаны».

ВУЧЭННЕ ПА ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ АБАРОНЕ Ў МЕНСКУ. НА ЗДЫМКАХ (злева направа, верхні рад) — дэгазацыя ачага паражэння; аказанне дапамогі раненым. (Ніжні рад): работа пажарнай каманды; пасля сігналу «паветраная трывога» апусцела Ленінская вуліца; тушэнне па жару.

Фото С. Грына.

ВУЧЭННІ ПА ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ АБАРОНЕ МЕНСКА

1. ГОРАД ПАД „ПАГРОЗАЙ"

Яшчэ два дні таму назад штабу мясцовай проціпаветранай абароны стала вядома, што ў розных раёнах, прылягаючых да сталіцы БССР, на вялікай вышыні паявіліся самалёты «праціўніка». 2 кастрычніка к канцу дня разведка данесла аб «дзеяннях» авіяцыі ў напрамку Менска. Ноч прайшла ў напружаным чаканні. Да 8 гадзін раніцы 3 кастрычніка стала канчаткова вядома аб рыхтуючымся «нападзе» на горад.

Неадкладна Менск быў абвешчан на пагражаючым становішчы.

Ішоў звычайны працоўны дзень, але ва ўсім адчувалася напружанае чаканне і гатоўнасць адбіць удар. У гэты дзень у дамах, на вуліцах, плошчах не выключалася радыё. Дыктар перадаваў правілы паводзін насельніцтва, руху транспарта ў часе паветранай трывогі.

Дзень быў у самым разгары. Бойка ішоў гандаль у магазінах. І раптам у 13 гадзін 45 мінут трывожна загулі сірэны. Спыніліся на месцы трамваі і аўтамашыны, зачыніліся дзверы ў магазінах, імгненна заўсёды шумныя ажыўленыя вуліцы замерлі. Схлынуў людскі паток. Пешаходы ўкрыліся ў варотах дамоў, калідорах і магазінах. Толькі асталіся на сваіх пастах міліцыянеры ў праціўгазах. Радыёрупары паведамілі аб пачатку паветранай трывогі.

2. НАЛЁТ САМАЛЁТАЎ „ПРАЦІЎНІКА"

Было 13 гадзін 58 мінут, калі над горадам на вялікай вышыні паказаліся самалёты «праціўніка».

Першыя фугасныя хімічныя «бомбы» ўпалі на чыгуначны вузел і на пасажырскую станцыю. Але яны ў цэль не папалі. Нязначныя «пашкоджанні» адразу-ж былі ліквідаваны сваімі сіламі.

Авіяцыі «праціўніка» ўдалося нанесці буйныя «пашкоджанні» ў раёне вуліцы імя Максіма Горкага, плошчы імя 8 сакавіка ў напрамку да завода «Беларусь». Скінутымі «бомбамі» былі «ўзорваны» трамвайны і пешаходны масты праз раку Свіслач. Над домам № 3 па вуліцы імя Максіма Горкага разарвалася запальваючая «бомба» і полымем ахапіла некалькі будынкаў.

На месца «пажару» прыбыла гарадская пажарная каманда. Агонь узмацняўся і пагражаў перакінуцца на другі бок вуліцы, захапіўшы 2-ю совецкую больніцу. Прышлося выклікаць на дапамогу другую пажарную каманду. Байцы і камандзіры пажарных каманд працавалі ў праціўгазах і проціпрытных касцюмах. Яны працавалі арганізавана, і паспяхова ліквідавалі «агонь».

Прыбыўшыя сапёрныя падраздзяленні аднавілі разбураныя масты. «Паражоная» мясцовасць была ацэплена. Хімічныя і санітарныя падраздзяленні з Варашылаўскага раёна прыступілі да ліквідацыі ачага «паражэння» і аказання дапамогі «раненым».

Адначасова авіяцыя «праціўніка» таксама разбурыла мост па Калгаснай вуліцы, скінула хімічныя «бомбы» на вуліцах, прылягаючых к заводам «Бальшэвік» і імя Варашылава. Ачагі «паражэння» на гэтых участках паспяхова ліквідаваліся заводскімі хімічнымі падраздзяленнямі. У раёне-ж вуліц Шырокай і Камароўскай узорна працавалі па ліквідацыі ачагоў «паражэння» хімічныя падраздзяленні 31 жакта. Авіяцыя «праціўніка» безрэзультатна прабавала напасці на Дом урада.

Калі стала вядома, што самалёты «праціўніка» адбіты і далёка адагнаны, быў дан сігнал адбою. І як-быццам не было ніякага нападу. Зноў ажыў горад. Усюды працягваўся рабочы дзень.

Але пагражаючае становішча з горада яшчэ не знята. Не мінавала небяспека далейшага нападу самалётаў «праціўніка».

3. ГОРАД НАПАГАТОВЕ

Пасля першага налёту «праціўніка» ўзмацнілася мабілізацыя сіл асоавіяхімаўскіх падраздзяленняў горада. Штабы і каманды былі напагатове.

Наступіў вечар. У горадзе заззялі электраагні. У 21 гадзіну 23 мінуты зноў трывожна загулі гудкі. Адразу-ж горад акунуўся ў цемру. Толькі на асобных дамах мігцелі сінія агеньчыкі. Вуліцы апусцелі.

Цёмнае асенняе неба прарэзвалі праменні пражэктараў, расшукваючых самалёты «праціўніка». Раптам горад азарыўся яркім святлом успыхваючых у паветры ракет. Пачуўся рокат матораў. «Праціўнік» скінуў хімічныя і запальныя «бомбы» на завод імя Мяснікова. Узнікшы пажар быў ліквідаван за некалькі хвілін заводскай пажарнай камандай.

«Бомбы» скідаліся ў раёне Дома ўрада, АТС і ў іншых месцах. Дзякуючы дысцыплінаванай і арганізаванай рабоце хімічных і проціпаветраных падраздзяленняў Сталінскага і Кагановіцкага раёнаў і жакта № 18 усе ачагі «паражэння» былі хутка ліквідаваны.

Н. ГАРНЫ,
І. МІНДЭЛЬ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
4 кастрычніка
Абанем. № 20.
ЖЫЦЦЁ КЛІЧА
Пачатак у 8 г. веч.

ДЗЯРЖ. ТЭАТР МУЗКАМЕДЫІ БССР
(Памяшканне Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР)
4/X: НІТУШ

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ЗЕЛІМ ХАН

Дзіцячы гукавы кінотэатр
НА ДАЛЕКІМ УСХОДЗЕ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
«УЩЕЛЬЕ АЛАМАСОВ»

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПАЛАЦ І КРЭПАСЦЬ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
Ад 1 кастрычніка Гукавы мастацкі фільм
ДЗЯЎЧЫНА З КАМЧАТКІ
вытворчасць студыі МОСФІЛЬМ.

Выдавецтву „ЗВЯЗДА"
ПАТРЭБНЫ
НА ПАСТАЯННУЮ РАБОТУ
прыбіральшчыцы,
работнікі вешалкі.
Звяртацца: Совецкая, 63, 2 паверх, пакой № 2.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ
на аднагадовыя ПЕДКУРСЫ ВЫКЛАДЧЫКАЎ ГІСТОРЫІ І БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ пры МАГІЛЕЎСКІМ ПЕДІНСТЫТУЦЕ
ПРАЦЯГНУТ
да 5 кастрычніка 1937 г.
ДЫРЭКЦЫЯ

РЫХТУЙЦЕСЯ ДА 1-й УСЕБЕЛАРУСКАЙ ВЫСТАЎКІ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ
У КАСТРЫЧНІКУ 1937 г.
АДКРЫВАЕЦЦА Ў г. МЕНСКУ
1-Я ЎСЕБЕЛАРУСКАЯ
ВЫСТАЎКА
народнай творчасці,
ПРЫСВЕЧАНАЯ 20-ГОДДЗЮ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ
НА ВЫСТАЎКУ ПРЫМАЮЦЦА:
РЫСУНКІ, ЖЫВАПІСЬ, СКУЛЬПТУРА, МАСТАЦКАЯ ВЫШЫЎКА, (ВЫШЫВАННЕ, НАТКАННЕ, ВЯЗАННЕ, КРУЖАВЫ, БІСЕР). РАЗЬБА ПА ДРЭВУ, ВЫПАЛЬВАННЕ, ІНКРУСТАЦЫЯ, МАЗАІКА, КЕРАМІКА (ГАНЧАРНЫЯ РАБОТЫ, ЦАЦКІ, МУЗЫКАЛЬНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ). ГРАВЮРА НА ШКЛЕ, МЕТАЛЕ. МАСТАЦКАЕ ПЛЯЦЕННЕ. АПРАЦОЎКА СКУР І Г.Д.
ЛЕПШЫЯ РАБОТЫ НА ВЫСТАЎЦЫ БУДУЦЬ ПРЭМІРАВАНЫ.
БЫЦЬ УДЗЕЛЬНІКАМ ГЭТАЙ ВЫСТАЎКІ — ГЭТА ЗНАЧЫЦЬ БЫЦЬ У ЛІКУ ЛЕПШЫХ САМАДЗЕЙНЫХ МАСТАКОЎ РАДЗІМЫ. ГЭТА СПРАВА ГОНАРУ КОЖНАГА САМАДЗЕЙНАГА МАСТАКА.
Работы трэба высылаць па адрасу: г. Менск, Дом урада, пакой 602, Дом народнай творчасці БССР.
Апошні тэрмін прысылкі работ — 10 кастрычніка 1937 г.
Выставачны камітэт 1-й усебеларускай выстаўкі народнай творчасці.

НКА РСФСР
Цэнтральны інстытут
завочнага навучання ИН-ЯЗ
замежным мовам
ПРЫЁМ на аддзяленні: ФРАНЦУЗСКАЙ, АНГЛІЙСКАЙ І НЯМЕЦКАЙ МОЎ.
Падрыхтоўка і перападрыхтоўка перакладчыкаў.
Праспект высылаецца за 50 кап. паштовымі маркамі.
Масква, Кузнецкі мост, 3.

Згублена круглая пячатка Узлянскай шавецкай арцелі «Рассвет», Смілавіцкага раёна. Лічыць несапраўднай.

Адміністрацыя, мясцовы камітэт, калектыў настаўнікаў і вучні 5-й поўнай сярэдняй школы імя Дабралюбава выражаюць спачуванне выкладчыцы біялогіі Марыі Ігнацьеўны ОПАЦКАЙ з прычыны пасцігшага яе гора—смерці БАЦЬКІ.

Загадчыкам Акр., Гар. і Райана, палітасветработнікам, заг. клубамі, ДСК, хат-чытален, усім калектывам і ўдзельнікам мастацкай самадзейнасці.
Па рашэнню партыйных і совецкіх арганізацый у Менску
З 1 ПА 10 ЛІСТАПАДА 1937 г.
— адбудзецца —
2-я ЎСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА
НАРОДНАЙ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ, ПРЫСВЕЧАНАЯ 20-ГОДДЗЮ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.
Адбор удзельнікаў на Ўсебеларускую алімпіяду будзе праводзіцца на с.-совецкіх, гарадскіх, раённых і акруговых алімпіядах з 1 па 25 кастрычніка.
Быць удзельнікам Усебеларускай алімпіяды — справа гонару кожнага гуртка мастацкай самадзейнасці, кожнага паасобнага выканаўцы.
РЫХТУЙЦЕСЯ ДА АЛІМПІЯДЫ!
Па пытаннях алімпіяды звяртайцеся ў Дом народнай творчасці БССР (Менск, Дом урада, пакой 602).

УСЕ НА АСЕННЮЮ КАЛГАСНУЮ ЯРМАРКУ!
МЕНСКАЯ КАНТОРА БЕЛПРАМГАНДЛЯ
ВЫПУСКАЕ
ДА АСЕННЯЙ КАЛГАСНАЙ ЯРМАРКІ
ВЯЛІКІ АСАРТЫМЕНТ ВЫСОКАЯКАСНЫХ ТАВАРАЎ
НА СУМУ 300 ТЫС. РУБ.
МАНУФАКТУРА, АБУТАК, ГАЛОШЫ, ВАЛЕНКІ, ГАТОВАЕ АДЗЕННЕ, ГАЛАЎНЫЯ ЎБОРЫ, ГАЛАНТАРЭЯ, ТРЫКАТАЖ, ПАРФУМЕРЫЯ, КУЛЬТТАВАРЫ, ШПАЛЕРЫ, ПАСУДА СКАБЯНАЯ І ГАСПАДАРЧЫЯ ТАВАРЫ.
У ЯРМАРЦЫ УДЗЕЛЬНІЧАЮЦЬ:
МАГАЗІН № 48, ЛАРОК № 18, УНОЎ ПАБУДАВАНЫ ПАВІЛЬЕН — РЫНАК 25 КАСТРЫЧНІКА
МАГАЗІН № 14, МАГАЗІН № 25, ЛАРОК № 16, ЛАРОК № 19 — ЧЭРВЕНЬСКІ БАЗАР
УНОЎ ПАБУДАВАНЫ ПАВІЛЬЕН, МАГАЗІН № 4, МАГАЗІН № 16, 4 ЛАТКІ — КРЫТЫ РЫНАК
МАГАЗІН № 47, ЛАРОК № 1 — КОНСКІ БАЗАР
УНОЎ ПАБУДАВАНЫ ПАВІЛЬЕН — СТАРАЖОЎСКІ РЫНАК
ДЫРЭКЦЫЯ

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛ. 21-84

Уп. Галоўлітбела № К—3063. Друкарня «Звязды», Менск, Совецкая, 63. К., Б., Б.